

Załącznik nr 1
do uchwały nr 747/2025
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 18 września 2025 r.

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny**

**Uniwersytet Łódzki
ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **HISTORIA SZTUKI**

1. Poziom/y studiów: **STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA (LICENCJACKIE), STUDIA DRUGIEGO STOPNIA (MAGISTERSKIE)**
2. Forma/y studiów: **STACJONARNE**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
NAUKI O SZTUCE

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów I stopnia na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o sztuce	183	100%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
	Nie dotyczy	-	-

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

STUDIA I STOPNIA	
EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol	Opis efektu
	WIEDZA
02S-1A_W01	posiada wiedzę na temat miejsca historii sztuki w obrębie nauk humanistycznych, rozumie odrębność tej dziedziny wiedzy i jej specyfikę metodologiczną
02S-1A_W02	posiada podstawową wiedzę na temat rozwoju historii sztuki jako nauki, zna podstawowe metody badawcze w zakresie historii sztuki oraz najnowsze osiągnięcia i główne

	kierunki rozwoju
02S-1A_W03	posiada uporządkowaną wiedzę w zakresie historii sztuki europejskiej od starożytności do współczesności
02S-1A_W04	posiada uporządkowaną wiedzę w zakresie historii sztuki polskiej od średniowiecza do współczesności
02S-1A_W05	posiada wiedzę na temat powiązania historii sztuki z innymi naukami humanistycznymi i społecznymi oraz oddziaływania nurtów i teorii z zakresu tych nauk na sztukę
02S-1A_W06	posiada wiedzę na temat zaawansowanej terminologii w zakresie historii sztuki, a także terminologii typowej dla współczesnych zagadnień w zakresie badań kulturowych
02S-1A_W07	posiada podstawową wiedzę o instytucjach kultury i sztuki, orientację we współczesnym życiu kulturalnym oraz dysponuje podstawową wiedzą o prawnych i instytucjonalnych warunkach funkcjonowania obiektów artystycznych
02S-1A_W08	posiada podstawową wiedzę z zakresu prawa autorskiego i rozumie podstawowe pojęcia i zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej
	UMIEJĘTNOŚCI
02S-1A_U01	umie połączyć zdobytą wiedzę z metodami charakterystycznymi dla historii sztuki; potrafi samodzielnie sformułować problemy badawcze, a następnie przeanalizować je w oparciu o narzędzia badawcze historii sztuki, opracować i zaprezentować wyniki
02S-1A_U02	potrafi wyszukać, analizować, selekcjonować i wykorzystać informacje, opierając się różnych źródłach i zasobach – również obcojęzycznych (archiwalnych, bibliotecznych, zasobach internetowych, zbiorach muzealnych)
02S-1A_U03	potrafi w formie ustnej prezentacji przedstawić wybrane problemy z zakresu historii sztuki, używając logicznej i przejrzystej argumentacji, jak również jest w stanie wziąć udział w publicznej debacie
02S-1A_U04	posiada umiejętność opracowania logicznie skonstruowanej pracy pisemnej z zakresu historii sztuki zgodnie z wymogami konkretnej formy charakterystycznej dla dziedziny (esej, praca seminaryjna, recenzja, nota polemiczna, analiza dzieła sztuki)
02S-1A_U05	potrafi rozpoznać kształtujące się procesy kulturowe i artystyczne oraz przeprowadzić ich analizę
02S-1A_U06	potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym i stosować odpowiednią terminologię przy opisie i analizie dzieła sztuki, zaprezentować opis w formie ustnej i pisemnej
02S-1A_U07	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2
02S-1A_U08	posiada umiejętność planowania i organizowania pracy indywidualnej oraz w zespole

02S-1A_U09	potrafi planować i realizować proces własnego uczenia się
	Kompetencje społeczne
02S-1A_K01	posiada podstawy do określenia własnej tożsamości kulturowej, ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i artystycznego (regionu, kraju, Europy, świata) oraz dostrzega potrzeby edukacji społeczeństwa w zakresie dziedzictwa kulturowego
02S-1A_K02	rozumie znaczenie pracy w grupie, jest w stanie współpracować z innymi przejmując różne role
02S-1A_K03	potrafi krytycznie identyfikować i rozstrzygać problemy związane z pracą historyka sztuki zgodnie z regułami poszanowania dla ogólnie przyjętych wartości etycznych
02S-1A_K04	uczestniczy w życiu kulturalnym i artystycznym wykorzystując różne jego formy
02S-1A_K05	rozumie potrzebę edukacji i osobistego rozwoju oraz konieczność poszerzania perspektyw w zakresie różnych dziedzin nauk, które wzbogacają perspektywę humanistyczną
02S-1A_K06	poddaje ocenie krytycznej poziom posiadanej wiedzy z zakresu historii sztuki
02S-1A_K07	rozumie zastosowanie posiadanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów badawczych
02S-1A_K08	jest gotowy do odpowiedzialnego podejmowania działań na rzecz interesu publicznego

STUDIA II STOPNIA	
EFEKTY UCZENIA SIĘ	
SYMBOL	OPIS EFEKTU
	WIEDZA
02S-2A_W01	posiada poszerzoną wiedzę o specyfikacji przedmiotowej i metodologicznej historii sztuki w obrębie nauk humanistycznych, rozumie odrębność i swoisty charakter tej dziedziny wiedzy
02S-2A_W02	posiada uporządkowaną, pogłębioną i poszerzoną wiedzę na temat rozwoju historii sztuki jako nauki, zna podstawowe metody badawcze w zakresie historii sztuki oraz najnowsze osiągnięcia i główne kierunki rozwoju
02S-2A_W03	posiada pogłębioną i poszerzoną wiedzę ogólną i szczegółową w zakresie historii sztuki europejskiej od starożytności do współczesności

02S-2A_W04	posiada pogłębioną i poszerzoną wiedzę ogólną i szczegółową w zakresie historii sztuki polskiej od średniowiecza do współczesności
02S-2A_W05	posiada pogłębioną i poszerzoną wiedzę na temat powiązania historii sztuki z innymi naukami humanistycznymi i społecznymi oraz oddziaływania nurtów i teorii z zakresu tych nauk na sztukę
02S-2A_W06	posiada pogłębioną i poszerzoną wiedzę na temat zaawansowanej terminologii w zakresie historii sztuki, a także terminologii typowej dla współczesnych zagadnień w zakresie badań kulturowych
02S-2A_W07	Posiada poszerzoną wiedzę o instytucjach kultury i sztuki, orientację we współczesnym życiu kulturalnym oraz dysponuje wiedzą dotyczącą prawnych i instytucjonalnych warunków funkcjonowania obiektów artystycznych
02S-2A_W08	Posiada uporządkowaną i rozszerzoną wiedzę z zakresu prawa autorskiego i rozumie pojęcia i zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej
	UMIEJĘTNOŚCI
02S-2A_U01	umie połączyć zdobytą wiedzę z metodami charakterystycznymi dla historii sztuki; potrafi samodzielnie sformułować problemy badawcze, a następnie przeanalizować je w oparciu o narzędzia badawcze historii sztuki, opracować i zaprezentować wyniki w szerszym kontekście nauk humanistycznych
02S-2A_U02	potrafi w sposób profesjonalny wyszukiwać, analizować, selekcjonować i wykorzystać informacje, opierając się różnych źródłach i zasobach – również obcojęzycznych (archiwalnych, bibliotecznych, zasobach internetowych, zbiorach muzealnych) oraz formułować krytyczne sądy
02S-2A_U03	potrafi w formie ustnej prezentacji przedstawić wybrane problemy z zakresu historii sztuki, używając logicznej i przejrzystej argumentacji, jak również jest w stanie wziąć udział w publicznej debacie broniąc w sposób świadomy i kompetentny swoich samodzielnych poglądów; jest w stanie zainicjować debatę publiczną
02S-2A_U04	posiada pogłębioną umiejętność opracowania logicznie skonstruowanej pracy pisemnej z zakresu historii sztuki zgodnie z wymogami konkretnej formy charakterystycznej dla dziedziny (esej, praca seminaryjna, recenzja, nota polemiczna, analiza dzieła sztuki) prezentując wybrane zagadnienia w szerokim kontekście nauk humanistycznych
02S-2A_U05	potrafi rozpoznać w sposób pogłębiony kształtujące się procesy kulturowe i artystyczne oraz przeprowadzić ich analizę wskazując ich źródła oraz dalsze perspektywy rozwoju
02S-2A_U06	potrafi w sposób profesjonalny posługiwać się językiem specjalistycznym i stosować odpowiednią terminologię przy opisie i analizie dzieła sztuki, zaprezentować opis w formie ustnej i pisemnej
02S-2A_U07	potrafi współpracować z innymi w ramach działań zespołowych i podejmować się kierowania pracami zespołu
02S-2A_U08	potrafi samodzielnie planować i realizować proces własnego uczenia się oraz ukierunkowywać innych w tym zakresie

	KOMPETENCJE SPOŁECZNE
02S-2A_K01	ma ukształtowaną postawę pogłębionej refleksji na temat własnej tożsamości kulturowej, ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i artystycznego (regionu, kraju, Europy, świata) oraz dostrzega potrzeby edukacji społeczeństwa w zakresie dziedzictwa kulturowego
02S-2A_K02	rozumie znaczenie pracy w grupie, jest w stanie współpracować z innymi przejmując różne role
02S-2A_K03	potrafi krytycznie identyfikować i rozstrzygać problemy związane z pracą historyka sztuki zgodnie z regułami poszanowania dla ogólnie przyjętych wartości etycznych
02S-2A_K04	uczestniczy w życiu kulturalnym i artystycznym wykorzystując różne jego formy, świadomie uczestniczy
02S-2A_K05	rozumie potrzebę edukacji i osobistego rozwoju oraz konieczność poszerzania perspektyw w zakresie różnych dziedzin nauk, które wzbogacają perspektywę historii sztuki oraz ogólne horyzonty humanistyczne
02S-2A_K06	jest w stanie krytycznie ocenić zakres posiadanej wiedzy z zakresu historii sztuki oraz rozumie potrzebę zasięgania opinii ekspertów
02S-2A_K07	jest przygotowany do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w celu efektywnego wykorzystania wiedzy i umiejętności z zakresu historii sztuki na rzecz interesu publicznego
02S-2A_K08	jest świadomy odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu historyka sztuki i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Tadeusz Bernatowicz	dr hab., profesor uczelni – przewodniczący zespołu
Aneta Pawłowska	dr hab., profesor uczelni, Dyrektor Instytutu Historii Sztuki
Daria Rutkowska-Siuda	dr, adiunkt
Alina Barczyk	dr, adiunkt
Agnieszka Gralińska-Toborek	dr hab., profesor uczelni, prorektor Wydziału Filozoficzno- Historycznego ds. studenckich
Piotr Gryglewski	dr hab., profesor uczelni, Kierownik katedry Historii Architektury Instytutu Historii Sztuki

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	7
Prezentacja uczelni	11
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim.....	12
1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.....	12
1.1. Koncepcja kształcenia na kierunku historia sztuki	12
1.2. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uniwersytetu Łódzkiego.....	13
1.3. Zasadnicze cele kształcenia i sylwetka absolwenta.....	15
1.4. Kierunkowe efekty uczenia się	16
1.5. Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	18
2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.....	20
2.1. Dobór treści kształcenia	20
2.2. Harmonogram studiów i formy zajęć.....	21
2.3. Dobór metod kształcenia	22
2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych zainteresowań i potrzeb studentów ..	24
2.5. Praktyki zawodowe	25
2.6. Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	26
3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	26
3.1. Podstawa prawna przyjęcia na studia	26
3.2. Zasady rekrutacji na kierunek historia sztuki - studia stacjonarne pierwszego stopnia	27
3.3. Zasady rekrutacji na kierunek historia sztuki - studia stacjonarne II stopnia	28
3.4. Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się	28
3.5. Sposoby oceny skuteczności osiągania efektów uczenia się.....	29
3.6. Zaliczanie semestrów i lat	29
3.7. Dyplomowanie	30
4. Kadra prowadząca proces kształcenia.....	31
4.1. Liczba, dorobek naukowy / artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry	31
4.2. Obsada zajęć dydaktycznych	33
4.3. Rozwój i doskonalenie kadry	34

4.3.1. Polityka kadrowa Wydziału Filozoficzno-Historycznego	34
4.3.2. Polityka kadrowa Instytutu Historii Sztuki.....	35
5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.....	36
5.1. Infrastruktura wraz z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnością.....	36
5.2. Baza dydaktyczna	37
5.3. Technologie informacyjno-komunikacyjne Instytutu Historii Sztuki używane do celów dydaktycznych	37
5.4. Informacyjne oraz edukacyjne zasoby biblioteczne.....	39
6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
6.1. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach projektów naukowo-badawczych i edukacyjnych.	41
6.2. Współpraca z instytucjami kultury i fundacjami	43
7. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia na kierunku historia sztuki: 2019–2025	48
7.1. Rozwój kompetencji dydaktycznych kadry i internacjonalizacja nauczania	48
7.2. Działania Instytutu Historii Sztuki UŁ w ramach sieci UNIC.....	50
7.3. Mobilność studentów oraz zajęcia w językach obcych	52
7.4. Oferta dydaktyczna w językach obcych.....	53
7.5. Aktywność naukowa kadry Instytutu Historii Sztuki UŁ w międzynarodowych projektach i wydarzeniach.....	54
7.6. Działania dydaktyczne i obecność zagranicznych wykładowców.....	55
7.7. Osiągnięcia doktorantów	56
7.8. Organizacja i udział kadry Instytutu Historii Sztuki UŁ w międzynarodowych konferencjach, projektach	58
8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	59
8.1. Wsparcie o charakterze administracyjnym (opiekunowie roku dziekanat/ Centrum Wsparcia i Dostępności UŁ).....	59
8.2. Studenckie granty badawcze, programy stypendialne i udział studentów w zespołach projektowych.....	61
8.3. Wsparcie studentów w wejściu na rynek pracy	62
9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągalnych rezultatach.....	63
10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	66
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	70

Spis skrótów

IHS – Instytut Historii Sztuki Uniwersytet Łódzki

UŁ – Uniwersytet Łódzki

SRWFH – Strategia Rozwoju Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ

SUŁ - Strategia Uniwersytetu Łódzkiego

WF-H - Wydział Filozoficzno-Historyczny

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Łódzki to jedna z największych polskich uczelni i największa w regionie łódzkim. Ma obecnie ponad 23 000 studentów, w tym prawie 2 000 obcokrajowców, około 2 000 nauczycieli akademickich, blisko 400 doktorantów w 4 szkołach doktorskich, 27 profesorów z zagranicy, 166 specjalności na 164 kierunkach studiów, więcej niż 20 dyscyplin naukowych w ramach 3 dziedzin nauki, 15 centrów naukowo-badawczych, 13 wydziałów, blisko 5 000 absolwentów rocznie.

Misją naszej Uczelni „jest rzetelne prowadzenie badań naukowych i aktywne głoszenie prawdy z nich płynącej, tak by mądrze kształcić kolejne pokolenia, być użytecznym dla społeczeństwa oraz odważnie odpowiadać na wyzwania współczesnego świata”.

Kierując się powyższym przesłaniem, UŁ przyjął **cele strategiczne**, z których najistotniejszym jest dynamiczny rozwój swego potencjału naukowego. W tych ramach wspiera on i promuje:

- rozwój badań naukowych i wzmocnienie własnego statusu jako uczelni badawczej;
- nowoczesne kształcenie oparte na badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem;
- umiędzynarodowienie badań i edukacji;
- współpracę z otoczeniem społecznym, gospodarczym i z instytucjami kultury.

Respektowanie przytoczonych wskazówek przez jednostki organizacyjne UŁ sprawia, że jest on „uczelnią otwartą”. Współpracuje bowiem z wieloma gałęziami gospodarki, zarówno na poziomie kadrowym, jak i naukowym, oferując im swoje know-how oraz kształcąc wysokiej klasy specjalistów i naukowców w różnych dziedzinach humanistyki, nauk społecznych, przyrodniczych, ścisłych, a nawet medycznych. Działa też wspólnie z mieszkańcami Łodzi i regionu, angażując się w wiele projektów społeczno-kulturalnych. Zwiększa liczbę umów partnerskich z uczelniami zagranicznymi oraz przyjmuje coraz liczniejsze rzesze studentów z zagranicy, a polscy studenci, dzięki programom wymiany, uczą się w Europie, Azji i za Oceanem.

Wydział Filozoficzno-Historyczny UŁ składa się z pięciu zasadniczych jednostek naukowych: Instytutu Archeologii, Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Instytutu Filozofii, Instytutu Historii i Instytutu Historii Sztuki (powołany decyzją Rady Wydziału 27 września 2018 r., wcześniej funkcjonował jako samodzielna Katedra Historii Sztuki).

Zważywszy na nieprzerwany rozwój naukowy, trwający w obrębie poszczególnych dyscyplin albo od początku istnienia Uniwersytetu Łódzkiego, zwłaszcza od kilku dekad, uczeni pracujący na WF-H UŁ przyczynili się do rozwinięcia wielu istotnych kierunków badań naukowych.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Koncepcja kształcenia na kierunku historia sztuki

Kierunek **Historia sztuki**, realizowany w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego, obejmuje studia stacjonarne I stopnia (licencjackie) oraz II stopnia (magisterskie). Program studiów został opracowany zgodnie z krajowymi i międzynarodowymi standardami akademickimi, w tym z wytycznymi zawartymi w *Subject Benchmark Statements* dla kierunku *History of Art, Architecture and Design (HAAD)*. Celem programu jest zapewnienie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu historii sztuki – obejmującej dzieje architektury, sztuk plastycznych i rzemiosła artystycznego – oraz rozwijanie kompetencji badawczych i praktycznych, niezbędnych do pracy w instytucjach kultury, ochrony dziedzictwa, edukacji i sektorze kreatywnym.

Program studiów licencjackich koncentruje się na przekazaniu zaawansowanej wiedzy o wszystkich epokach i zjawiskach artystycznych. Trzon programu stanowi blok zajęć z dziejów sztuki (wykłady i ćwiczenia zakończone egzaminem), uzupełniony przez moduły fakultatywne, które umożliwiają studentom pogłębianie zainteresowań w wybranych obszarach. Zajęcia teoretyczne są wzbogacone o komponent propedeutyczny, obejmujący m.in. wprowadzenie do warsztatu historyka sztuki. Przygotowanie do pracy naukowej odbywa się w ramach zajęć proseminaryjnych i seminaryjnych. Integralną częścią programu są ćwiczenia terenowe – objazdy naukowe (realizowane na każdym roku studiów) oraz ćwiczenia inwentaryzacyjne. Studia kończą się przygotowaniem pisemnej pracy dyplomowej w ramach seminarium na III roku.

Studia magisterskie mają na celu pogłębienie wiedzy z zakresu historii sztuki oraz rozwój kompetencji metodologicznych i zawodowych. Program obejmuje zaawansowane fakultatywne moduły teoretyczne (Dzieje sztuki), które prezentują wybrane zagadnienia w sposób pogłębiony i nacechowany refleksją metodologiczną. Równolegle realizowane są zajęcia specjalizacyjne, koncentrujące się na zastosowaniu wiedzy historyka sztuki w pracy zawodowej – w obszarach takich jak muzealnictwo, wystawiennictwo, krytyka artystyczna czy popularyzacja wiedzy o sztuce. Zajęcia te mają charakter fakultatywny, co umożliwia studentom indywidualne kształtowanie ścieżki edukacyjnej zgodnie z planami zawodowymi. Ważnym elementem są projekty realizowane przez studentów, takie jak organizacja wystaw, dokumentacja zabytków czy działania edukacyjne.

Program studiów charakteryzuje się wysokim udziałem zajęć fakultatywnych – ponad 40% punktów ECTS na studiach I stopnia oraz niemal 70% na studiach II stopnia. Taka struktura umożliwia

elastyczne dostosowanie ścieżki edukacyjnej do indywidualnych zainteresowań i celów zawodowych studentów.

Program kierunku Historia sztuki na Uniwersytecie Łódzkim jest zgodny z założeniami obowiązującymi na kierunkach pokrewnych w uczelniach krajowych i zagranicznych. Uwzględnia aktualne potrzeby rynku pracy oraz wysokie standardy kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i sztuki.

1.2. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uniwersytetu Łódzkiego

Program studiów na kierunku Historia sztuki jest ściśle powiązany z misją oraz celami strategicznymi Uniwersytetu Łódzkiego, określonymi w Strategii UŁ na lata 2021–2030. Dokument ten, przyjęty uchwałą Senatu UŁ w dniu 18 czerwca 2021 r., wskazuje cztery kluczowe obszary rozwoju uczelni: rozwój naukowy, nowoczesne kształcenie, współpracę z otoczeniem oraz integrację wspólnoty akademickiej. Planując swój rozwój uczelnia kultywuje tradycję uniwersytetu klasycznego, opierając się na wartościach odzwierciedlonych w motcie „Veritas et Libertas”, rozumianych jako poszukiwanie i obrona prawdy oraz wolność badań naukowych i swoboda dyskusji akademickiej. Strategia postuluje wizję UŁ jako nowoczesnej uczelni realizującej pionierskie badania naukowe, „uwalniającej umysły” kolejnym pokoleniom studentów oraz kształtującej ich postawy obywatelskie.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytutu Historii Sztuki oraz zatrudniani wykładowcy zewnętrznymi to wysokiej klasy specjaliści, czynni naukowo badacze z dużym doświadczeniem i dorobkiem naukowym. W ten sposób kształcenie na kierunku historia sztuki realizuje pierwszy cel strategiczny UŁ. Doskonałość naukowa kadry przekłada się na jakość dydaktyki na kierunku historia sztuki, przez co w ramach kierunku realizowany jest drugi cel ze wskazanych w strategii celów. Wiele zajęć fakultatywnych prowadzonych jest przez czynnych zawodowo praktyków, opinie przedstawicieli instytucji zewnętrznych są również brane pod uwagę przy konstruowaniu programu i treści kształcenia, tym samym realizowany jest w ramach kierunku strategiczny cel trzeci. W Instytucie Historii Sztuki studenci są angażowani w działania badawcze oraz popularyzatorskie wykładowców, a ich własne inicjatywy są wspierane przez kadre, co sprzyja budowaniu wspólnoty akademickiej i realizacji czwartego celu strategii UŁ.

• Cel 1: Dynamiczny rozwój potencjału naukowego UŁ.

Instytut Historii Sztuki aktywnie realizuje ten cel poprzez intensywną działalność naukową. Pracownicy Instytutu prowadzą badania, publikują w renomowanych wydawnictwach, uczestniczą w

projektach krajowych i międzynarodowych, co zaowocowało uzyskaniem kategorii A+ w ewaluacji działalności naukowej za lata 2017–2021. Badania prowadzone w Instytucie obejmują m.in. sztukę pozaeuropejską (Ameryka Południowa, Afryka), historię mody, scenografii, architekturę nowożytną oraz dziedzictwo artystyczne społeczności żydowskiej. Jako jedna z wiodących polskich uczelni Uniwersytet Łódzki w naturalny sposób aktywnie włącza się w procesy rozwojowe Łodzi i regionu w znacznym stopniu wzbogacając całościowy obraz nauki polskiej. Instytut Historii Sztuki w ten sposób wpisuje się w misję Uniwersytetu jako ośrodka badań służących potrzebom społecznym i kulturowym. Kluczowe osiągnięcia naukowe pracowników Instytutu Historii Sztuki są wyszczególnione w opisie **Kryterium 4**. Elementem rozwoju potencjału naukowego jest także intensyfikacja umiędzynarodowienia, co zostało omówione w **Kryterium 7**.

- **Cel 2: Realizacja nowoczesnego kształcenia opartego na badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem.**

Do założeń strategii UŁ należy stałe podnoszenie jakości kształcenia na wszystkich poziomach edukacji akademickiej, czego elementem jest m.in. powiązanie kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi oraz otwartość na nowe formy i sposoby organizacji kształcenia. Program studiów na kierunku Historia sztuki opiera się na aktualnych wynikach badań prowadzonych przez kadrę naukową Instytutu. Znaczący udział przedmiotów fakultatywnych umożliwia studentom pogłębianie wiedzy w obszarach zgodnych z ich zainteresowaniami, a jednocześnie pozwala na elastyczne dostosowanie treści dydaktycznych do zmieniających się potrzeb nauki i rynku pracy.

W ramach doskonalenia jakości kształcenia pracownicy uczestniczą w szkoleniach dydaktycznych, a Instytut aktywnie rozwija inicjatywy związane z tutoringiem akademickim – funkcję koordynatora ds. tutoringów na Wydziale Filozoficzno-Historycznym pełni pracownik Instytutu Historii Sztuki dr Adam Drozdowski. Zgodnie z założeniem nowoczesnego kształcenia w procesie dydaktycznym wykorzystywane są również narzędzia zdalne (Microsoft Teams, Moodle), które wspierają organizację zajęć i komunikację ze studentami.

- **Cel 3: Wzmocnienie znaczenia Uniwersytetu Łódzkiego jako instytucji kreującej rzeczywistość w otoczeniu.**

Rozwój Uniwersytetu Łódzkiego w dużym stopniu możliwy jest dzięki harmonijnej, partnerskiej współpracy z szeroko rozumianym otoczeniem. Także w programie kierunku Historia Sztuki uwzględniono opinie przedstawicieli instytucji zewnętrznych, co znajduje odzwierciedlenie w treściach kształcenia oraz w obecności praktyków wśród prowadzących zajęcia fakultatywne. Studenci uczestniczą w projektach realizowanych we współpracy z muzeami, galeriami, instytucjami

konserwatorskimi i organizacjami pozarządowymi, co sprzyja zdobywaniu doświadczenia zawodowego i budowaniu relacji z otoczeniem. Do istotnych celi strategicznych wliczone jest również wspieranie działań służących umacnianiu społecznej odpowiedzialności, kształtujące wrażliwość społeczną i utrwalające idee zrównoważonego rozwoju, co w programie studiów realizowane jest poprzez kładzenie nacisku na rozwijanie świadomości tożsamości kulturowej i potrzeby zachowania dziedzictwa artystycznego.

• **Cel 4: Integracja i rozwój wspólnoty akademickiej wokół wartości Uniwersytetu Łódzkiego (odwaga, ciekawość, zaangażowanie, współpraca, szacunek)**

Instytut Historii Sztuki aktywnie wspiera inicjatywy studenckie, w szczególności te realizowane w ramach działalności Koła Naukowego Studentów Historii Sztuki UŁ. Studenci i doktoranci są także zaangażowani w projekty badawcze, wystawy, działania popularyzatorskie i wydarzenia kulturalne organizowane przez pracowników Instytutu. Taka współpraca sprzyja budowaniu wspólnoty akademickiej opartej na wartościach Uniwersytetu Łódzkiego. Więcej informacji o przedsięwzięciach realizowanych przy współudziale studentów przedstawionych jest w opisie **Kryterium 8**.

Warto podkreślić, że Uniwersytet Łódzki jako pierwsza uczelnia publiczna w Polsce podpisał Kartę Różnorodności, zobowiązując się do zapewnienia równego traktowania niezależnie od pochodzenia etnicznego, płci, wieku, stanu zdrowia, religii, przekonań politycznych, tożsamości płciowej i innych cech. Zasady te są konsekwentnie wdrażane również w Instytucie Historii Sztuki.

1.3. Zasadnicze cele kształcenia i sylwetka absolwenta

Program studiów na kierunku Historia sztuki na Uniwersytecie Łódzkim został opracowany z uwzględnieniem wysokich standardów akademickich oraz aktualnych potrzeb rynku pracy. Celem studiów jest przygotowanie absolwentów do świadomego uczestnictwa w życiu naukowym, kulturalnym i zawodowym, poprzez rozwój kompetencji merytorycznych, metodologicznych i praktycznych.

Absolwent studiów licencjackich posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu dziejów sztuki polskiej, europejskiej i pozaeuropejskiej – od starożytności po współczesność. Jest przygotowany do wykonywania prac pomocniczych w instytucjach kultury, w szczególności w zakresie:

- dokumentacji zabytków,
- organizacji wystaw,
- opracowywania publikacji popularnonaukowych z zakresu historii sztuki.

Ponadto absolwent posługuje się nowożytnym językiem obcym na poziomie biegłości B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Studia I stopnia umożliwiają kontynuację edukacji na poziomie magisterskim – zarówno na kierunku Historia sztuki, jak i na innych kierunkach w obszarze nauk humanistycznych – oraz podjęcie pracy zawodowej wymagającej kwalifikacji licencjackich.

Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów i specjalności (Dz.U. z 2014 r. poz. 1145 z późn. zm.), absolwenci kierunku są szczególnie predysponowani do pracy w zawodach takich jak:

- historyk sztuki,
- krytyk artystyczny,
- muzealnik,
- pracownik galerii sztuki,
- animator kultury,
- przewodnik turystyczny,
- dziennikarz kulturalny.

Absolwent studiów magisterskich posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii sztuki – obejmującą sztukę polską, europejską i pozaeuropejską – oraz rozwinięte kompetencje analityczne i metodologiczne. Jest przygotowany do:

- prowadzenia prac dokumentacyjnych i inwentaryzacyjnych,
- organizacji wystaw i wydarzeń artystycznych,
- redagowania publikacji naukowych i popularnonaukowych,
- profesjonalnego promowania sztuki współczesnej,
- pracy w galeriach, muzeach, redakcjach czasopism, instytucjach kultury i rynku sztuki.

Absolwent posiada umiejętności niezbędne do pracy w instytucjach zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego, zarządzaniem dobrami kultury oraz popularyzacją wiedzy o sztuce.

Programy studiów na obu poziomach zostały opracowane w oparciu o konsultacje z przedstawicielami instytucji potencjalnie zatrudniających absolwentów kierunku. Przedstawiciele tych instytucji są również zapraszani do udziału w zajęciach o charakterze zawodowo-specjalistycznym. Dzięki temu treści programowe są systematycznie aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań zewnętrznych interesariuszy – co zostało szerzej omówione w opisie **Kryterium 6**.

1.4. Kierunkowe efekty uczenia się

Efekty uczenia się przyjęte w programie studiów na kierunku Historia sztuki są zgodne z wymaganiami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Obejmują trzy podstawowe obszary: wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, dostosowane do poziomu kształcenia (I i II stopień).

Ukończenie **studiów I stopnia** na kierunku historia sztuki zakłada osiągnięcie efektów uczenia się w obszarze wiedzy: zdobycie uporządkowanych informacji na temat miejsca historii sztuki w obrębie nauk humanistycznych, świadomość odrębności tej dziedziny oraz jej specyfiki metodologicznej. Istotne dla tego kierunku jest zapewnienie uporządkowanej wiedzy dotyczącej dziejów sztuki, zarówno europejskiej jak i polskiej, od starożytności po czasy współczesne. Jest to realizowane głównie w ramach zajęć z dziejów sztuki, wykładów i ćwiczeń, a także fakultatywnych kursów, które powiązane są z badaniami prowadzonymi przez wykładowców zatrudnionych w jednostce. Dodatkowo absolwent kierunku zna zaawansowaną terminologię z zakresu historii sztuki oraz terminologię badań kulturowych. Studenci uzyskują także podstawową wiedzę o instytucjach kultury i sztuki, o zagadnieniach współczesnego życia kulturalnego, jak również podstawową wiedzę z zakresu prawa autorskiego.

W obszarze umiejętności studenci potrafią wykorzystywać zdobytą wiedzę w praktyce, zgodnie z metodami właściwymi dla historii sztuki. W ramach zajęć ćwiczeniowych, terenowych, proseminariów i seminariów uczą się formułowania problemów badawczych, analizy źródeł, selekcji informacji oraz ich prezentacji w formie ustnej i pisemnej. Potrafią posługiwać się językiem specjalistycznym oraz stosować aparat naukowy właściwy dla dyscypliny.

W zakresie kompetencji społecznych studia I stopnia na kierunku historia sztuki rozwijają świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i artystycznego. Absolwenci rozumieją znaczenie ochrony dziedzictwa kulturowego i artystycznego, potrafią pracować w grupie i współdziałać w środowisku zawodowym. Uczestniczą w życiu kulturalnym, są świadomi potrzeby dalszego kształcenia i rozwoju osobistego. Kompetencje społeczne studentów, szczególnie istotne dla ich późniejszych karier zawodowych, rozwijane się przede wszystkim w ramach zajęć terenowych oraz praktyk, które pozwalają zweryfikować teoretyczne założenia z działalnością konkretnych instytucji kulturalnych.

Dla **studiów II stopnia** na kierunku historia sztuki kluczowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy obejmują przede wszystkim uporządkowaną, pogłębioną wiedzę o historii sztuki w obrębie nauk humanistycznych. Dzięki przedmiotowi Metodologia historii sztuki oraz specjalistycznym blokom tematycznym, rozwija wiedzę ogólną i szczegółową dotyczącą sztuki europejskiej, polskiej i pozaeuropejskiej. Zajęcia specjalizacyjne i terenowe pogłębiają wiedzę o instytucjach kultury oraz funkcjonowaniu dzieł sztuki w przestrzeni społecznej.

W ramach studiów magisterskich doskonalone są umiejętności związane z późniejszą pracą zawodową oraz badawczą, skoncentrowaną wokół zagadnień związanych ze sztuką. Studenci zdobywają samodzielność w prowadzeniu badań naukowych, analizie problemów badawczych oraz prezentowaniu wyników w formie ustnej i pisemnej. Potrafią profesjonalnie posługiwać się językiem specjalistycznym, stosować odpowiednią terminologię oraz interpretować dzieła sztuki w kontekście interdyscyplinarnym.

W zakresie kompetencji społecznych studia na kierunku historia sztuki kształtują postawę pogłębionej refleksji na temat własnej tożsamości kulturowej oraz odpowiedzialności za dziedzictwo artystyczne. Studenci potrafią krytycznie identyfikować problemy zawodowe, działać zgodnie z zasadami etyki, współpracować w grupie i podejmować różne role; są aktywni w życiu artystycznym i kulturalnym, a także są zdolni do jego współtworzenia. Kompetencje te są osiąmane w szczególności w ramach zajęć specjalizacyjnych, przede wszystkim w blokach praktyczno-zawodowych i powiązanych z nimi projektów, których założeniem jest praktyczna realizacja przez grupę studentów wskazanego przez wykładowcę działania związanego z życiem artystyczno-kulturowym (np. organizacja wystawy).

Program studiów na kierunku Historia sztuki umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się zgodnych z wymaganiami dla poziomu 6 (studia I stopnia) oraz poziomu 7 (studia II stopnia) PRK. Duży udział przedmiotów fakultatywnych, opartych na autorskich programach badawczych, pozwala studentom na rozwijanie indywidualnych zainteresowań oraz zapoznanie się z aktualnymi metodami i wynikami badań prowadzonych przez kadrę naukową.

1.5. Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	uwzględnienie w programie studiów częstszych okazji do sporządzenia prac pisemnych o charakterze naukowym	W związku z wprowadzeniem od roku akademickiego 2019/2020 zmienionego programu studiów została powiększona liczba zajęć typu seminaryjnego na I (dotychczas 60 godz. proseminarium, obecnie 120) i II stopniu (dotychczas 120 godz. seminarium obecnie 180). Podstawą ich zaliczenia jest przygotowanie

		semestralnych prac pisemnych. Rada Instytutu Historii Sztuki rekomenduje także prace pisemne jako jedną z form weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć w ramach modułów.
2.	dopracowanie koncepcji specjalizacji	Wspomniana zmiana programu usunęła wcześniejszy podział na dwie specjalizacje (na studiach II stopnia) umożliwiając studentom większą swobodę wyboru zajęć w ramach przygotowywanej przez Instytut oferty.
3.	pozyskanie do zespołu dydaktycznego specjalisty w zakresie sztuki starożytnej	W przygotowywanym aktualnie nowym programie studiów planowane jest zmodyfikowanie tytułu przedmiotu na „Sztuka starożytna i jej implikacje”, co umożliwi włączenie do jego realizacji również innych pracowników Instytutu. Ponadto do zespołu dydaktycznego został pozyskany mgr Patryk Jadczak, zatrudniony na ½ etatu, którego działalność naukowa koncentruje się na dziedzictwie kultury starożytnej Grecji i Rzymu oraz jego oddziaływaniu na sztukę średniowieczną i nowożytną.
4.	zapewnienie odpowiedniego finansowania wpisanych do programu obowiązkowych zajęć terenowych	Corocznie podejmowane są działania mające na celu uzyskanie częściowego dofinansowania do objazdów terenowych (pokrycie kosztów transportu) w wysokości wynikającej z możliwości finansowych Wydziału Filozoficzno-Historycznego.

2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór treści kształcenia

Treści kształcenia na kierunku historia sztuki są w pełni reprezentatywne dla dyscypliny nauk o sztuce, do której kierunek ten w całości przynależy. Zarówno na poziomie studiów licencjackich, jak i magisterskich, program został opracowany tak, aby zapewnić uporządkowaną wizję dziejów sztuki (w tym architektury, plastyki, rzemiosła artystycznego oraz szeroko pojętych działań artystycznych) w kontekście przemian historycznych i kulturowych — od zjawisk efemerycznych po długotrwałe procesy cywilizacyjne.

Celem kształcenia jest rozwijanie u studentów umiejętności analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki pod względem ich cech formalnych, estetycznych, funkcjonalnych oraz znaczeniowych, zarówno w kontekście historycznym, jak i współczesnym. Program umożliwia także śledzenie długofalowych tendencji kulturowych i artystycznych oraz konfrontację zjawisk wizualnych przeszłości i teraźniejszości.

Studia I stopnia

Program studiów licencjackich obejmuje 6 semestrów i zakłada uzyskanie 183 punktów ECTS. Kluczowe treści kształcenia obejmują:

- Podstawowe bloki chronologiczne: wykłady i ćwiczenia poświęcone sztuce starożytnej, wczesnochrześcijańskiej, średniowiecznej, nowożytnej oraz XIX–XXI wieku, najczęściej z wprowadzonym podziałem na architekturę i plastykę (10 przedmiotów po 60 godzin, 50 ECTS).
- Moduły fakultatywne: powiązane tematycznie i chronologicznie z podstawowymi blokami, umożliwiające pogłębienie wiedzy (9 modułów po 60 godzin, 54 ECTS).
- Zajęcia propedeutyczne: rozwijające kompetencje metodologiczne i przygotowujące do pracy badawczej, m.in. *Warsztat naukowy historii sztuki*, *Techniki sztuk plastycznych*, *Epigrafika*, *paleografia*, *heraldyka* (20 ECTS).
- Zajęcia proseminaryjne i seminaryjne: odpowiednio na II i III roku studiów (16 ECTS i 10 ECTS).
- Zajęcia z nauk humanistycznych i społecznych: *Problemy współczesnej humanistyki*, *Podstawy antropologii kulturowej*, *Ćwiczenia konwersatoryjne z obszaru nauk społecznych* (7 ECTS).
- Lektorat języka obcego nowożytnego na poziomie B2 (120 godzin, 7 ECTS).

Studia II stopnia

Program studiów magisterskich obejmuje 4 semestry i łącznie 122 punkty ECTS. W odróżnieniu od studiów I stopnia, treści kształcenia mają charakter problemowy i pogłębiony. Kluczowe elementy programu to:

- Moduły teoretyczne: wykłady i ćwiczenia prezentujące zagadnienia z zakresu historii sztuki (europejskiej i polskiej) od starożytności po współczesność, oparte na dorobku naukowym kadry (7 bloków po 60 godzin, 35 ECTS).
- Moduły specjalizacyjne: rozwijające wiedzę o instytucjach kultury i sztuki oraz kompetencje zawodowe (4 bloki po 60 godzin, 24 ECTS).
- Seminaria magisterskie: na pierwszym roku studenci są zobowiązani do uczestniczenia w dwóch seminariach magisterskich: jednym wiodącym związanym z przygotowaniem własnej pracy dyplomowej, drugim – uzupełniającym, podczas którego rozwijają również umiejętności związane z prezentowaniem swoich tez i poglądów w formie ustnej (także w ramach publicznej debaty), na drugim pozostaje wyłącznie seminarium wiodące – łącznie 120 godzin, 26 ECTS.
- Zajęcia z nauk społecznych: dwa przedmioty po 30 godzin (6 ECTS).
- Zajęcia w języku obcym: rozwijające kompetencje językowe w zakresie terminologii naukowej i specjalistycznej (2 przedmioty po 30 godzin, 10 ECTS).

Treści kształcenia są tak skonfigurowane, aby z jednej strony zapewnić studentom kompleksową wiedzę o najważniejszych zjawiskach artystycznych, a z drugiej – umożliwić indywidualne kształtowanie ścieżki edukacyjnej, rozwijanie zainteresowań badawczych oraz zapoznanie się z aktualnymi problemami i wynikami badań w dyscyplinie nauk o sztuce. Program umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się zgodnych ze specyfiką metodologiczną kierunku, przygotowując absolwentów zarówno do kontynuacji kształcenia w szkołach doktorskich, jak i do pracy zawodowej w instytucjach kultury, edukacji czy sektorze kreatywnym.

2.2. Harmonogram studiów i formy zajęć

Zasady organizacji i przebiegu studiów na kierunku historia sztuki określa *Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim* (wraz z załącznikiem nr 5 dotyczącym studiów na Wydziale Filozoficzno-Historycznym), przyjęty uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r., ostatnio zmieniony uchwałą nr 681 z dnia 22 kwietnia 2024 r. Regulamin jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej UŁ.

Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry, z których każdy obejmuje 15 tygodni zajęć dydaktycznych. Szczegółowy kalendarz akademicki, określający terminy rozpoczęcia i zakończenia

semestrów, sesji egzaminacyjnych, przerw świątecznych i międzysemestralnych oraz dni wolnych od zajęć, ustalany jest corocznie przez Rektora UŁ.

Zajęcia dydaktyczne realizowane są zgodnie z planem zajęć ogłaszany przed rozpoczęciem każdego semestru. Standardowy wymiar godzinowy dla przedmiotów wynosi 30 godzin. Wyjątek stanowi przedmiot *Warsztat naukowy historii sztuki* na I roku studiów licencjackich, który realizowany jest w dwóch semestrach: po 15 godzin wykładu i 60 godzin ćwiczeń.

Harmonogram studiów I stopnia obejmuje łącznie 2220 godzin zajęć dydaktycznych, w tym:

- 390 godzin wykładów,
- 1320 godzin ćwiczeń,
- 180 godzin seminariów,
- 120 godzin lektoratów,
- 210 godzin ćwiczeń terenowych i praktyk.

Na studiach magisterskich realizowanych jest łącznie 1260 godzin zajęć dydaktycznych, w tym:

- 300 godzin wykładów,
- 660 godzin ćwiczeń,
- 180 godzin seminariów,
- 120 godzin ćwiczeń terenowych i praktyk.

Na obu poziomach studiów zajęcia ćwiczeniowe stanowią ponad 60% ogólnej liczby godzin, co sprzyja rozwijaniu umiejętności analitycznych i badawczych studentów.

Zajęcia dydaktyczne są rozłożone równomiernie w ciągu semestru, zgodnie z tygodniowym planem zajęć. W wyjątkowych przypadkach, np. w przypadku przedmiotów prowadzonych przez wykładowców spoza Łodzi, zajęcia mogą odbywać się w cyklu dwutygodniowym, w zwiększonym wymiarze godzinowym. Dotyczy to również przedmiotów obejmujących wyjazdy terenowe, których czas trwania przeliczany jest na godziny dydaktyczne według długości w dniach.

W przypadku, gdy zajęcia nie mogą odbyć się w zaplanowanym terminie (np. z powodu świąt, dni rektorskich, dziekańskich lub nieobecności prowadzącego), są one odrabiane w uzgodnionym ze studentami terminie, tak aby zapewnić realizację pełnego wymiaru godzin oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

2.3. Dobór metod kształcenia

W procesie dydaktycznym na kierunku historia sztuki wykorzystywane są zróżnicowane metody kształcenia, obejmujące zarówno techniki podawcze, jak i aktywizujące, przy czym szczególny nacisk kładziony jest na te drugie. Nawet zajęcia określane w programie jako wykłady realizowane są

najczęściej w formule konwersatoryjnej, z elementami dyskusji, co sprzyja rozwijaniu u studentów umiejętności formułowania własnych opinii, sądów i tez badawczych.

Ćwiczenia prowadzone są z zastosowaniem różnorodnych metod i narzędzi dydaktycznych, dostosowanych do specyfiki danego przedmiotu oraz indywidualnego stylu pracy prowadzącego. Szczegółowy opis wykorzystywanych metod znajduje się w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Dobór metod podyktowany jest zarówno względami merytorycznymi, jak i koniecznością osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz kompetencjami dydaktycznymi kadry akademickiej.

Do najczęściej stosowanych metod należą:

- dyskusje problemowe i moderowane,
- analiza i interpretacja tekstów źródłowych,
- indywidualne projekty studenckie, obejmujące przygotowanie prezentacji, referatów ustnych oraz prac pisemnych,
- projekty grupowe, np. opracowanie koncepcji wystawy lub wydarzenia kulturalnego.

W ostatnich latach część kadry dydaktycznej uczestniczyła w szkoleniach z zakresu nowoczesnych metod nauczania, w tym tutoringu akademickiego. Funkcję koordynatora ds. tutoringu na Wydziale Filozoficzno-Historycznym pełni pracownik Instytutu Historii Sztuki, dr Adam Drozdowski. Choć tutoring nie został jeszcze formalnie włączony do programu studiów, jego elementy są już wykorzystywane, zwłaszcza w ramach seminariów magisterskich uzupełniających, gdzie kładzie się nacisk na indywidualną pracę ze studentem i rozwój jego kompetencji badawczych.

Do praktyki dydaktycznej na stałe weszły również wybrane metody i techniki kształcenia na odległość, rozwinięte w okresie pandemii. W Uniwersytecie Łódzkim wykorzystywane są przede wszystkim platformy MS Teams oraz Moodle, do których uczelnia posiada licencje. Studenci są również przygotowani do korzystania z innych narzędzi komunikacyjnych, takich jak Zoom. Zajęcia na kierunku historia sztuki odbywają się zasadniczo w trybie stacjonarnym, jednak w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się realizację części godzin dydaktycznych wybranych przedmiotów w trybie zdalnym — za zgodą Dyrektora Instytutu Historii Sztuki oraz Dziekana Wydziału. Dotyczy to przede wszystkim: zajęć prowadzonych przez pracowników Instytutu przebywających na długoterminowych wyjazdach, zajęć specjalizacyjnych prowadzonych przez wykładowców zewnętrznych mieszkających poza Łodzią. Zajęcia te są każdorazowo wyraźnie oznaczane w planie zajęć. Dodatkowo, tryb zdalny wykorzystywany jest okazjonalnie do: odrabiania pojedynczych zajęć (np. w przypadku świąt, dni rektorskich lub nieobecności prowadzącego), prowadzenia konsultacji online, zwłaszcza z dyplomantami przebywającymi na wymianach zagranicznych. Platformy MS Teams i Moodle pełnią również funkcję repozytoriów materiałów dydaktycznych, umożliwiając studentom dostęp do treści zajęć, materiałów pomocniczych oraz komunikację z prowadzącymi.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych zainteresowań i potrzeb studentów

Jedną z wyróżniających cech programu studiów na kierunku historia sztuki w Uniwersytecie Łódzkim jest wysoki udział zajęć fakultatywnych, co umożliwia studentom elastyczne dostosowanie ścieżki kształcenia do własnych zainteresowań i planów rozwoju naukowego lub zawodowego.

Na poziomie licencjackim zajęcia do wyboru obejmują przede wszystkim moduły tematyczne poświęcone wybranym zagadnieniom z dziejów sztuki. Każdy moduł składa się z dwóch powiązanych tematycznie przedmiotów w formie ćwiczeń. W trakcie studiów studenci realizują 9 takich modułów. Dodatkowo wybierają: zajęcia z rysunku lub fotografii (I rok), grupy proseminaryjne (II rok), grupę seminaryjną (III rok). Łącznie zajęcia wybieralne na tym poziomie obejmują 750 godzin dydaktycznych, co stanowi ponad jedną trzecią całkowitej liczby godzin oraz ponad 44% punktów ECTS.

Na studiach magisterskich do zajęć fakultatywnych zaliczają się: wszystkie seminaria magisterskie, moduły z dziejów sztuki (7 bloków obejmujących wykłady i ćwiczenia), moduły specjalizacyjne (4 moduły, każdy składający się z dwóch przedmiotów). Łącznie daje to 980 godzin zajęć fakultatywnych, co stanowi 78% ogólnej liczby godzin oraz 70% punktów ECTS przewidzianych w programie.

Znaczący udział zajęć do wyboru umożliwia studentom indywidualizację ścieżki edukacyjnej, rozwijanie zainteresowań badawczych oraz pogłębianie wiedzy zdobytej w ramach przedmiotów obowiązkowych. Przedmioty fakultatywne często odzwierciedlają aktualne badania naukowe prowadzone przez pracowników Instytutu Historii Sztuki, co sprzyja integracji dydaktyki z działalnością naukową oraz budowaniu relacji mistrz–uczeń.

Proces nauczania jest tak zaplanowany, aby mógł być dostosowywany do indywidualnych potrzeb studentów. W uzasadnionych przypadkach od II semestru studiów studenci mogą ubiegać się o Indywidualną Organizację Studiów (IOS) lub Indywidualny Program Studiów (IPS), zgodnie z §32 i §34 *Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim* oraz *Zarządzeniem Dziekana nr 1 2018/2019 w sprawie szczegółowych procedur prowadzenia kształcenia i polityki dydaktycznej Wydziału*.

W trosce o zapewnienie równego dostępu do edukacji, Wydział Filozoficzno-Historyczny podejmuje działania na rzecz wspierania studentów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Funkcję Pełnomocnika Dziekana ds. studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi pełni dr Ilona Florczak, będąca jednocześnie wydziałowym koordynatorem ds. dostępności. Do jej zadań należy m.in.: pomoc w dostosowaniu warunków studiowania, zapewnienie wsparcia w procesie dydaktycznym, koordynacja działań na rzecz studentów z niepełnosprawnościami oraz innymi szczególnymi potrzebami.

Dzięki tym rozwiązaniom program studiów na kierunku historia sztuki umożliwia elastyczne i zindywidualizowane kształcenie, odpowiadające na zróżnicowane potrzeby i aspiracje studentów.

2.5. Praktyki zawodowe

Program studiów na kierunku historia sztuki zobowiązuje studentów do odbycia ciągłych praktyk zawodowych w wymiarze 60 godzin na każdym poziomie studiów. Zasady ich realizacji określa *Regulamin praktyk dla kierunku historia sztuki*.

Na studiach licencjackich praktyki odbywają się w okresie wakacji letnich po IV semestrze. Ich celem jest ogólne zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w zawodzie historyka sztuki (lub zawodach pokrewnych) oraz z funkcjonowaniem instytucji życia artystyczno-kulturalnego. Na poziomie magisterskim praktyki realizowane są po II semestrze i mają na celu przygotowanie studentów do przyszłej pracy zawodowej poprzez zdobycie pierwszych doświadczeń w środowisku instytucjonalnym.

Studenci dokonują wyboru miejsca praktyk z listy instytucji współpracujących z Instytutem Historii Sztuki, przygotowanej przez kierunkowego opiekuna praktyk (funkcję tę od 2018 roku pełni dr Agnieszka Świętosławska). Istnieje również możliwość realizacji praktyk w instytucjach spoza listy, po uzyskaniu zgody opiekuna (pod warunkiem zgodności proponowanego miejsca z kryteriami wskazanymi w Regulaminie praktyk).

Praktyki odbywają się na podstawie porozumienia zawieranego pomiędzy wybraną instytucją a Dziekanem Wydziału Filozoficzno-Historycznego. Dopuszcza się również zaliczenie praktyk na podstawie: umowy o pracę, prowadzenia działalności gospodarczej, odbywania stażu bądź wolontariatu.

W trakcie praktyk student prowadzi Dzienniczek Praktyk, w którym dokumentuje przebieg realizowanych zadań. Po zakończeniu praktyki opiekun z ramienia instytucji potwierdza zawarte w nim informacje oraz wystawia opinię. Na tej podstawie kierunkowy opiekun praktyk dokonuje oceny, która zostaje wpisana zarówno do Dzienniczka, jak i do systemu USOS.

Studenci kierunku historia sztuki odbywają praktyki m.in. w: muzeach i galeriach sztuki (państwowych i prywatnych), urzędach ochrony zabytków, pracowniach konserwatorskich, fundacjach i instytucjach prowadzących działalność kulturalną. Pełny wykaz instytucji, w których studenci odbywali praktyki w ciągu ostatnich pięciu lat, jest dostępny do wglądu w sekretariacie.

2.6. Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zwiększenie liczby seminariów, na których studenci mogą samodzielnie przedstawiać wyniki swojej pracy	W programie studiów, obowiązującym od roku akademickiego 2019/2020, uległ zwiększeniu wymiar zajęć seminaryjnych: dla I stopnia – z 60 do 120 godzin, dla II stopnia – ze 120 do 180 godzin
2.	Zapewnienie studentom II stopnia, po innych kierunkach niż historia sztuki, możliwości uzupełnienia wiedzy i umiejętności niezbędnych do osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia	Program zakłada także wprowadzenie na 1 roku studiów II stopnia zajęć (w ramach modułów fakultatywnych z Dziejów Sztuki) skierowanych do studentów, którzy nie ukończyli studiów licencjackich na kierunku historia sztuki, obejmują one w każdym z semestrów wykład (30 godzin) i ćwiczenia (30 godzin)

3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Podstawa prawna przyjęcia na studia

Podstawę prawną rekrutacji stanowi ustawa o szkolnictwie wyższym i nauce (art. 70 ustawy z dnia 20.07.2018 r.) Rekrutacja na kierunki studiów na Uniwersytecie Łódzkim odbywa się na podstawie corocznie podejmowanej uchwały. Jeżeli chodzi o rekrutację na rok akademicki 2024/2025 to odpowiednim aktem prawnym jest załącznik nr 1 do uchwały nr 554 Senatu UŁ z dnia 23 czerwca 2023 r. ze zm. z 25 marca 2024 r. (uchwała nr 672) oraz z 13 maja 2024 (uchwała nr 696). Uchwały podawane są do wiadomości publicznej do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, na który ma się odbyć rekrutacja.

Szczegółowe kryteria przyjęć na poszczególne kierunki wraz z terminarzem rekrutacyjnym oraz limitami miejsc na dany rok akademicki kandydaci mogą znaleźć w cytowanej uchwale (więcej informacji, zob. <https://rekrutacja.uni.lodz.pl/pl/>). Akt ten zawiera wskazanie konkretnych

przedmiotów wymaganych (I i II kategoria) oraz niewymaganych (III-kategoria, dająca dodatkowe punkty) w rekrutacji na studia I stopnia i jednolite studia magisterskie oraz dla kandydatów na studia II stopnia (rodzaj dyplomu i ukończonych wcześniej studiów, certyfikaty językowe).

Nie jest brana pod uwagę kolejność zgłoszeń. Kryteria te obowiązują zarówno obywateli polskich, jak i cudzoziemców. W ramach limitu przyjęć danego kierunku przyjmowani są kandydaci z najwyższą punktacją.

Informacje o zasadach przyjęć dostępne są na stronie rekrutacyjnej UŁ, zakładka „oferta”, gdzie także prowadzona jest rejestracja kandydatów (<https://rekrutacja.uni.lodz.pl/>). Zasady ogólne przyjęć na UŁ regulują §1 – §10 cytowanej uchwały Senatu UŁ.

Do przeprowadzenia rekrutacji, zarządzeniem Rektora UŁ, corocznie powoływana jest komisja rekrutacyjna, wraz z podkomisjami wydziałowymi, prowadzącymi postępowanie rekrutacyjne na poszczególnych kierunkach studiów. O przyjęcie na studia mogą ubiegać się obywatele polscy oraz cudzoziemcy. Nabór prowadzony jest przez Internetową Rejestrację Kandydatów UŁ (system IRK UŁ). Zasady przyjęć na studia oraz informacje praktyczne (harmonogram poszczególnych etapów naboru, miejsca i terminy przyjmowania dokumentów, dane kontaktowe Komisji Rekrutacyjnej) dostępne są w uniwersyteckim serwisie rekrutacyjnym (<https://rekrutacja.uni.lodz.pl/>) oraz w Centrum Obsługi Studentów i Doktorantów – Rekrutacja i Tok Studiów, które nadzoruje działania Komisji Rekrutacyjnych.

Osoby z niepełnosprawnościami, które potrzebują pomocy w rekrutacji, mogą zgłosić się do Pełnomocnika Rektora UŁ ds. osób ze szczególnymi potrzebami, który udziela wsparcia kandydatom.

3.2 Zasady rekrutacji na kierunek historia sztuki - studia stacjonarne pierwszego stopnia

Rekrutacja na studia I stopnia na kierunek historia sztuki odbywa się na podstawie wyników egzaminu maturalnego (nowej, starej lub międzynarodowej matury). Sposób przeliczania punktów został sprecyzowany w wyżej wymienionej Uchwale Senatu UŁ. Kandydaci z nową maturą muszą podać co najmniej dwa wyniki (maksymalna liczba rekordów wprowadzanych do systemu wynosi cztery). Z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego przyjmowani są laureaci i finaliści następujących olimpiad stopnia centralnego: Artystycznej; Historycznej; Języka Łacińskiego; Literatury i Języka Polskiego.

Limity przyjęć na studia na kierunku historia sztuki w roku akademickim 2025/2026 wynosiły: dla I stopnia 80 miejsc. Na wniosek komisji rekrutacyjnej Rektor UŁ wyraził zgodę na zwiększenie liczby kandydatów przyjętych na I rok studiów licencjackich do 85.

3.3. Zasady rekrutacji na kierunek historia sztuki - studia stacjonarne II stopnia

O przyjęcie na studia II stopnia na kierunku historia sztuki mogą ubiegać się absolwenci studiów licencjackich bądź magisterskich z dziedzin nauk humanistycznych (w tym samej historii sztuki), sztuki, nauk technicznych (wyłącznie: architektura i urbanistyka). Dokumentami wymaganymi przy rekrutacji są: dyplom ukończenia studiów licencjackich lub magisterskich wraz z suplementem oraz zaświadczenie o uzyskanej średniej ze studiów (o ile nie jest wskazana w suplementcie).

Limity przyjęć na studia na kierunku historia sztuki w roku akademickim 2025/2026 wynoszą dla II stopnia 40 miejsc.

Na rok akademicki 2025/2026 na studia stacjonarne na kierunku historia sztuki:

- a) zarejestrowały się na I stopień: 204 osoby (150 w pierwszej turze, 54 w drugiej turze);
- b) przyjęto: – na I stopień: 85 osób (57 w pierwszej turze, 28 w drugiej turze);

W chwili sporządzenia raportu (26.09.2025 r.) na rozpatrzenie oczekiwał wniosek o uruchomienie trzeciej tury rekrutacji na studia II stopnia.

3.4. Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się

Osiąganie efektów uczenia się jest weryfikowane kilkoma metodami:

- Ocena stanu wiedzy i osiągnięcia wymaganych efektów uczenia się prowadzona jest w trakcie zajęć dydaktycznych (ćwiczenia) oraz podczas zaliczeń i egzaminów.
- Analizie poddawane są prace pisemne, omawiane ze studentami. Na podstawie prac wszystkich studentów z danej grupy / roku studiów prowadzący formułują uwagi ogólne, które stanowią wskazówki dla studentów i dla wykładowców, umożliwiając lepsze prowadzenie zajęć.
- Poświadczeniem osiągnięcia efektów uczenia się są oceny końcowe, uzyskane z danego przedmiotu.
- Ewaluacji podlegają anonimowe ankiety wypełniane przez studentów w systemie USOS, zawierające pytania m.in. o czytelność przekazywanej wiedzy i osiągnięcie efektów uczenia się. Analiza udzielanych odpowiedzi pozwala prowadzącym na lepsze dostosowanie metod dydaktycznych do potrzeb i oczekiwań studentów, co przekłada się na sprawniejsze uzyskiwanie efektów uczenia się.
- Kształcenie w zakresie nowożytnych języków obcych organizuje i prowadzi w UŁ Centrum Języków i Certyfikacji – jednostka ogólnouczelniana, działająca na podstawie *Uchwały Senatu UŁ nr 206 z dnia 18 czerwca 2021 r. ze zmianami*. Rozpoczęcie lektoratu poprzedza

przeprowadzany zdalnie test, który pozwala na utworzenie grup o wyrównanym poziomie znajomości języka. Zajęcia prowadzone są metodą eklektyczną, a ewaluacja efektów uczenia się obejmuje testy, prace pisemne i ustne.

3.5. Sposoby oceny skuteczności osiągnięcia efektów uczenia się

Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innych jednostkach precyzuje Regulamin Studiów w UŁ. Efekty uczenia się uzyskane przez studentów podczas wyjazdów na studia częstkowe w ramach międzynarodowych lub krajowych programów wymiany (ERASMUS, MOST) są w pełni uznawane. W przypadku przeniesienia z innej, także zagranicznej uczelni na ten sam kierunek na Uniwersytecie Łódzkim, efekty uczenia się uzyskane w toku studiów są uznawane na podstawie analizy zbieżności i różnic programowych. Na tych samych zasadach odbywa się uznanie efektów uczenia się w przypadku powtarzania roku lub wznowienia studiów. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa *Uchwała nr 507 Senatu UŁ z dnia 15 czerwca 2015 roku*.

3.6. Zaliczanie semestrów i lat

Zaliczanie etapów studiów na kierunku historia sztuki odbywa się w systemie semestralnym. Kryterium zaliczenia semestru jest zdobycie (w terminie do końca poprawkowej sesji egzaminacyjnej) ocen i zaliczeń ze wszystkich przewidzianych w programie przedmiotów w danym semestrze. Zaliczenia i oceny wprowadzane są przez prowadzących zajęcia do Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS). W uzasadnionych przypadkach, określonych w Regulaminie Studiów UŁ (przyjętym *uchwałą nr 310 Senatu UŁ z dnia 4 kwietnia 2011 r. z późniejszymi zmianami*), student ma prawo ubiegania się o egzamin komisyjny, uzyskanie przedłużenia sesji lub warunkowego zaliczenia semestru. Szczegółowe zasady zaliczania semestru / roku zostały sformułowane w *Regulaminie studiów w Uniwersytecie Łódzkim* (przyjętym *uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dn. 14 czerwca 2019 roku*), w dziale VI (§38 – §47) oraz załączniku nr 5.

Poszczególne przedmioty kończą się zaliczeniem lub egzaminem. Metody prowadzenia ewaluacji każdorazowo są ustalane przez prowadzących, którzy najlepiej potrafią ocenić, jaka forma zaliczenia (ustna, pisemna w formie kolokwium, pisemna w postaci referatu) będzie najkorzystniejsza pod względem utrwalenia i pogłębienia wiedzy. Uwzględniana jest także obecność i aktywność na zajęciach.

W trakcie studiów I stopnia na kierunku historia sztuki student odbywa łącznie 2220 godzin dydaktycznych, uzyskując 192 punkty ECTS. Program obejmuje sześć semestrów:

I semestr: 345 godzin, 32 ECTS

II semestr: 375 godzin, 32 ECTS

III semestr: 390 godzin, 33 ECTS

IV semestr: 450 godzin, 31 ECTS

V semestr: 330 godzin, 33 ECTS

VI semestr: 330 godzin, 31 ECTS

W toku studiów II stopnia na kierunku historia sztuki student odbywa 1260 godzin dydaktycznych, uzyskując 122 punkty ECTS. Program obejmuje cztery semestry:

I semestr: 300 godzin, 27 ECTS

II semestr: 390 godzin, 33 ECTS

III semestr: 330 godzin, 31 ECTS

IV semestr: 240 godzin, 31 ECTS

System USOS umożliwia monitorowanie zjawiska *drop-outu* oraz ustalanie liczby studentów kończących studia w terminie. Największy udział procentowy w tym zjawisku posiadają studenci I roku I stopnia, na późniejszych latach rezygnacje są sporadyczne. Analogiczne zjawisko występuje na wszystkich kierunkach Wydziału Filozoficzno-Historycznego, będąc wynikiem kilku czynników: nieznamości charakteru bądź programu wybranego kierunku, niemożności spełnienia wymagań merytorycznych, czy (obserwowanych zwłaszcza w ciągu kilku ostatnich lat) problemów zdrowotnych. W celu niwelacji zjawiska *drop-outu* regularnie przeprowadzane są wśród studentów wewnętrzne, anonimowe ankiety dotyczące ich potrzeb i oczekiwań. Studenci są też informowani o możliwościach zapewnionych przez Regulamin Studiów, takich jak przedłużenie sesji.

3.7. Dyplomowanie

Ogólne zasady procesu dyplomowania określa Regulamin Studiów w UŁ. Na kierunku historia sztuki prace dyplomowe powstają pod kierunkiem opiekuna naukowego posiadającego co najmniej stopień doktora (prace licencjackie) bądź doktora habilitowanego (prace magisterskie). Dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego może wyrazić zgodę, by pracownik posiadający stopień doktora pełnił funkcję promotora pracy magisterskiej, jeśli jej temat wpisuje się w nurt prowadzonych przez niego badań. Temat pracy dyplomowej jest konsultowany z promotorem, zatwierdzany przez Radę dydaktyczną Instytutu, a następnie akceptowany przez Radę Wydziału.

Studenci i promotorzy zobowiązani są do korzystania z Archiwum Prac Dyplomowych (APD), w ramach którego funkcjonuje system antyplagiatowy, pozwalający na analizę samodzielności pracy.

Promotor wskazuje recenzenta pracy dyplomowej. Zarówno promotorzy, jak i recenzenci muszą posiadać minimum pięcioletni staż pracy na Uniwersytecie Łódzkim. Promotor oraz recenzent mają obowiązek wprowadzenia recenzji pracy wraz z oceną do systemu APD nie później niż 7 dni roboczych przed przewidywanym terminem egzaminu dyplomowego. Przed przystąpieniem do egzaminu student zobowiązany jest złożyć w dziekanacie Wydziału Filozoficzno-Historycznego dokumentację wskazaną w *Zarządzeniu Dziekana WF-H UŁ nr 2/2017 z dnia 31 maja 2017 roku*. Egzaminy licencjackie i magisterskie odbywają się w formie ustnej przed trzysobową komisją. W skład komisji wchodzi: przewodniczący, opiekun pracy i recenzent. Podczas egzaminów zadawane są dwa pytania: pierwsze z ogólnego wykazu zagadnień (dostępnego do wglądu w sekretariacie), drugie bezpośrednio związane z tematyką pracy. Z egzaminu dyplomowego sporządzany jest protokół (według przyjętego wzoru). Ostateczny wynik studiów obliczany jest na podstawie: średniej z toku studiów, oceny egzaminu dyplomowego oraz średniej z ocen pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta. Egzaminy dyplomowe odbywają się w terminach umożliwiających absolwentom rekrutację na studia II i III stopnia.

Wytyczne dotyczące przygotowywania prac dyplomowych i przeprowadzania obron zostały zawarte w dokumencie: „Szczegółowe zasady dyplomowania w Instytucie Historii Sztuki UŁ” (załącznik dostępny do wglądu w sekretariacie).

4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1. Liczba, dorobek naukowy / artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

Zajęcia na kierunku historia sztuki są prowadzone przez 20 pracowników Instytutu. Wśród nich znajduje się 7 samodzielnych pracowników naukowych, 12 osób z tytułem doktora i 1 z tytułem magistra. Pojedyncze kursy są prowadzone przez specjalistów związanych albo z innymi jednostkami uniwersyteckimi lub z instytucjami pozauczelnianymi. Działania te wynikają z potrzeby wzbogacenie oferty dydaktycznej i zapewnienie jak najwyższego poziomu nauczania. Istotnym czynnikiem są również działania sprzyjające kontaktom naukowym i dydaktycznym z innymi uczelniami (m.in. ASP, PŁ) lub instytucjami, które mogą stać się docelowym miejscem zatrudnienia naszych absolwentów (muzea, galerie, urzędy konserwatorskie).

Nauczyciele akademicki związani z kierunkiem historia sztuki dysponują znaczącymi osiągnięciami naukowymi i systematycznie poszerzają swoje kompetencje. W większości są nauczycielami akademickimi o wieloletnim doświadczeniu. Ich kompetencje dydaktyczne są systematycznie poddawane weryfikacji w ramach ankietowania. Realizowany na kierunku program

studiów w znacznej mierze odzwierciedla zainteresowania badawcze kadry Instytutu. Pierwsze cztery semestry I stopnia studiów są obsadzone badaczami sztuki dawnej, głównie nowożytnej. Jedną z cech charakterystycznych struktury programowej są rozbudowane zajęcia z zakresu sztuki XIX, XX i pocz. XXI w., w rozdzielonych ścieżkach poświęconych dziejom architektury i plastyki, którym poświęcono kolejne semestry studiów licencjackich.

Zajęcia ze sztuki dawnej, m.in. średniowiecznej i nowożytnej, są prowadzone przez profesorów Z. Banię, P. Gryglewskiego, T. Bernatowicza; prowadzą oni zajęcia z zakresu dziejów sztuki polskiej i powszechnej architektury średniowiecznej i nowożytnej. Zajęcia z dziejów plastyki średniowiecznej i nowożytnej są domeną doktorów: K. Cichonia, A. Świętosławskiej, E. Kubiak, A. Barczyk, O. Tuszyńskiej-Szczepaniak i magistra P. Jadcza. Zajęcia związane z historią architektury nowoczesnej i współczesnej są prowadzone przez prof. K. Stefańskiego, prof. Uł J. Sowińską-Heim, doktorów: D. Rutkowską-Siudę i B. Ciarkowskiego, natomiast zajęcia z dziejów plastyki przez prof. E. Jedlińską, prof. A. Pawłowską, dr I. Gadowską i P. Sztabińską-Kałowską. Dorobek publikacyjny większości wymienionych pracowników, zwłaszcza prace monograficzne, obejmuje pozycje mające charakter podręcznikowy. m.in.: jako współautorzy Z. Bania, P. Gryglewski, *Sztuka polska. Wczesny i dojrzały barok (XVII wiek)*, Warszawa 2013; T. Bernatowicz, P. Gryglewski, A. Barczyk jako współautorzy, *Handbuch zur Geschichte der Kunst in Mitteleuropa Band 5. 1570–1670 Von der Renaissance zum Barock*, Berlin 2025; K. Stefański, *Architektura XIX wieku na ziemiach polskich*, Warszawa 2005; K. Stefański, *Łódź – narodziny miasta*, Łódź 2016; tenże, jako współautor *Sztuka polska. Sztuka XIX wieku*, Warszawa 2021; K. Stefański, B. Ciarkowski, *Modernizm w architekturze Łodzi XX wieku*, Łódź 2019; J. Sowińska-Heim, *Transformacje i redefinicje. Adaptacja dziedzictwa architektonicznego w nowej funkcji a zachowanie ciągłości historycznej miejsca*, Łódź 2018; E. Jedlińska, *Polska sztuka współczesna w amerykańskiej krytyce artystycznej w latach 1984–2002. Wybrane zagadnienia*, Łódź 2005; A. Pawłowska, *Studia o sztuce polskiej XIX i XX wieku*, Łódź 2017; A. Świętosławska, *Obrazy codzienności. Polskie malarstwo rodzajowe I połowy XIX wieku*, Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, Warszawa-Toruń 2015.

Poza aktywnością dydaktyczną w ramach zajęć uniwersyteckich, większość pracowników Instytutu jest zaangażowana w działania popularyzujące zróżnicowane obszary historii sztuki. Działania takie są prowadzone w szkołach średnich współpracujących z Uł (w ramach oferty tematycznej przygotowywanej przez pracowników). Poza tym pracownicy angażują się w działania Uniwersytetu Trzeciego Wieku, wykłady promocyjne i zajęcia w partnerskich szkołach średnich. Istotne znaczenie dla procesu dydaktycznego mają wszelkie działania naukowe nastawione na promowanie wiedzy o sztuce, aktywizujące studentów i przyczyniające się do ich aktywizacji badawczej i w przyszłości zawodowej. W grupie takich działań znajdują się przedsięwzięcia, którym patronuje prof. A. Pawłowska. Wśród nich

można wymienić: Projekt pn. „Sztuka łódzka na tle sztuki europejskiej. Wykluczeni/Włączeni” (współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt realizowany przez UŁ w ramach Konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju nr POWR.03.01.00-IP.08-00-3MU/18 na podstawie umowy nr POWR.03-01.00-T141/18 z dnia 04.03.2019 r. – lata: 2019-2022), „Students power” (POWR.03.05.00-00-Z302/18 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój), Projekt pn. „Przyjazne miasto. Wsparcie samodzielności osób z dysfunkcją wzroku w zakresie wykorzystania sieci połączeń komunikacji miejskiej w Łodzi z uwzględnieniem aplikacji dotyczącej informacji lokalizacyjnych oraz zabytków architektury miejscowej” (realizowany przez UŁ w ramach konkursu pn. „Rzeczy są dla ludzi” finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju na podstawie umowy nr Rzeczy są dla ludzi /0106/2020-00 w latach: 2021-2025), międzynarodowe seminarium naukowe „Sztuka jako terapia/Art as Therapy” z udziałem badaczek: z Kijowskiego Instytutu Budownictwa i Architektury (Ukraina) i University İstanbul (Turcja - UNIC). Studenci byli również angażowani w projekty badawcze m.in. prof. A. Gralińskiej-Toborek i dr E. Kubiak (m.in. czynny udział w wyjeździe i badaniach terenowych w Peru i Boliwii, 2024, w ramach projektu: Muzea franciszkańskie na terenie Peru i Boliwii, z prezentacją wyników na międzynarodowej konferencji w Nowym Sadzie, el 58.o Congreso Internacional de Americanistas 30 de junio al 4 de julio de 2025).

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

Obsadą zajęć dydaktycznych na kierunku historia sztuki kieruje Dyrektor Instytutu w porozumieniu z kierownikami katedr i Radą Instytutu. Jedną z podstawowych zasad jest powiązanie zainteresowań badawczych i dorobku naukowego pracownika z tematyką prowadzonych zajęć. W szczególności dotyczy to zajęć tworzących zasadniczy trzon programowy, kończących się egzaminem zwykle łączących wykład i ćwiczenia. W jego ramach znajdują się moduły z dziejów sztuki, wstęp do historii sztuki. Prowadzone w ramach jednostki badania naukowe wpływają na podnoszenie jakości kształcenia i tworzenie merytorycznie spójnej oferty dydaktycznej. Jej charakter jak i kierunki zainteresowań w dużej mierze decydują o specyfice łódzkiej historii sztuki. Jednym ze sposobów aktywnego i elastycznego wzbogacania oferty w ramach funkcjonującego programu studiów są tematy zajęć fakultatywnych (kursy). Na I stopniu studiów zajęcia tego typu są domeną adiunktów, natomiast na II stopniu zajęcia takie prowadzą samodzielni pracownicy naukowcy. Otwarta formuła tych zajęć (ograniczeniem jest jedynie porządek chronologiczny dla I stopnia studiów), daje szansę naszym

pracownikom na zaprezentowanie tematów zajęć, które lokują się najbliżej ich badawczych zainteresowań.

Wykłady i kursy fakultatywne prowadzą tylko pracownicy ze stopniem co najmniej doktora. Kursy fakultatywne z dziejów sztuki na II stopniu studiów mogą być prowadzone jedynie pod opieką samodzielnych pracowników naukowych. SeminaRIA licencjackie są prowadzone przez adiunktów, którzy otrzymali od Rady Wydziału uprawnienia do recenzowania prac magisterskich (wymagane jest min. pięcioletnie doświadczenie dydaktyczne). SeminaRIA magisterskie są prowadzone przez samodzielnych pracowników naukowych. Jedynie w wyjątkowych sytuacjach promotorami prac magisterskich mogą być adiunkci, którzy otrzymali na to jednorazową zgodę od Rady Wydziału.

Stosunkowo szczupły skład Instytutu nie pozwala na pełne zaspokojenie obsady zajęć, wynikających z oferowanego programu. Dotyczy to zwłaszcza modułów interdyscyplinarnych, do których realizacji są zatrudniani wykładowcy innych jednostek uniwersyteckich (np. z kierunków historia, archeologia, etnologia i antropologia kulturowa, kulturoznawstwo, filozofia) lub pozauniwersyteckich. W tej ostatniej grupie znajduje się znaczna część wykładowców prowadzących zajęcia w ramach ścieżek specjalizacyjnych.

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

4.3.1. Polityka kadrowa Wydziału Filozoficzno-Historycznego

Zgodnie z przyjętymi standardami zatrudnienie pracowników odbywa się na podstawie otwartych konkursów, w oparciu o ocenę zainteresowań badawczych, dorobku naukowego i odpowiedniego doświadczenia dydaktyczno-organizacyjnego. Pracownicy są objęci systemem okresowych ocen i premiowania. Ocena pracowników bierze pod uwagę osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Natomiast podstawą motywowania i premiowania są przede wszystkim: jakość publikacji naukowych, skuteczność w zdobywaniu środków na realizację projektów badawczych, realizowanie ich, a także wybrane aspekty działalności dydaktycznej (ukończone kursy z zakresu doskonalenia dydaktyki, autorstwo podręczników akademickich, wspieranie rozwoju naukowego osób studiujących itp.) i organizacyjnej.

W procesie zatrudniania nowych pracowników przestrzega się standardów obowiązujących w Uczelni, w tym w szczególności Regulaminu pracy UŁ. W polityce rekrutacji i zatrudnienia uwzględnia się następujące czynniki:

- kryterium najbardziej odpowiedniego i wyróżniającego się dorobku naukowego i doświadczenia naukowego kandydata;

- potrzeby naukowe i dydaktyczne katedr / zakładów / pracowni;
- potrzebę zachowania stabilności funkcjonowania jednostek w obrębie instytutów, ciągłości prowadzenia badań i potencjalnego budowania szkół naukowych;
- racjonalną gospodarkę finansami Wydziału, unikanie przepensowania pracowników badawczo-dydaktycznych i zapewnienie pracownikom pensum dydaktycznego w oparciu o specjalizacje naukowe i dorobek;
- docelowe uzupełnianie wymiaru zatrudnienia pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze etatu;
- budowanie potencjału naukowego Wydziału poprzez zatrudnianie pracowników publikujących w wysoko punktowanych czasopismach i wydawnictwach, publikujących także w językach obcych;
- konieczność generacyjnego odnawiania kadry dydaktycznej poszczególnych instytutów;
- zapewnienie maksymalnej transparentności procesu rekrutacyjnego (otwarty charakter konkursów, komisyjne podejmowanie decyzji przy szczególnym uwzględnieniu opinii przyszłego bezpośredniego zwierzchnika, tj. kierownika katedry / zakładu / pracowni, pełne informowanie Rady Wydziału przed zaopiniowaniem zatrudnienia);
- zabezpieczenie praw pracowniczych i godnego, stabilnego zatrudnienia pracowników wywiązujących się należycie z obowiązków zawodowych, kształtowanych przez prawo powszechnie obowiązujące i przepisy uczelni;
- szczegółową regularną ocenę indywidualną pracowników na zasadach obowiązujących w Uczelni.

W ramach polityki kadrowej Wydział dokłada należytych starań, by kompetencje kadry dydaktycznej wychodziły naprzeciw zmieniającym się potrzebom osób studiujących; dlatego Dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego powołuje koordynatorów i swoich pełnomocników do spraw: tutoringu, praktyk zawodowych, kształcenia e-learningowego, dostępności.

4.3.2. Polityka kadrowa Instytutu Historii Sztuki

Polityka kadrowa Instytutu Historii Sztuki w pierwszym rzędzie jest nastawiona na wzmocnienie i stabilizowanie potencjału naukowego w rozwijanych dotąd obszarach badawczych, co pozwala utrzymać wysoki poziom merytoryczny naszej oferty dydaktycznej. Obecny skład osobowy Instytutu Historii Sztuki jest efektem wieloletnich, wielotorowych działań poszczególnych kierowników jednostki. W początkowym okresie istnienia reaktywowanego (w 1992 r.) kierunku główną trudnością kadrową było zapewnienie odpowiedniej liczby samodzielnych pracowników naukowych. Ponieważ

brakowało ich w łódzkim środowisku historyków sztuki, podejmowane były próby zatrudnienia osób spoza Łodzi. Wpłynęło to na powstanie zespołu badawczego sumującego w twórczy sposób doświadczenia różnych ośrodków akademickich (m.in. Warszawy, Poznania, Wrocławia, Krakowa). Jednocześnie podjęte zostały starania związane z uzyskiwaniem kolejnych stopni naukowych przez młodych pracowników, w tym absolwentów łódzkiej historii sztuki. Obecnie z Instytutem jako zasadniczym miejscem pracy związanych jest siedmioro samodzielnych pracowników naukowych. Od 2018 r. jeden z pracowników jednostki uzyskał stopień doktora habilitowanego, a pięcioro otrzymało stopień doktora. W najbliższym czasie powinny zostać ukończone 2 rozprawy habilitacyjne (w stopniu zaawansowanym są dwie następne). Należy podkreślić, że w obecnym składzie Instytutu większość stanowią młodzi absolwenci naszego kierunku. W ciągu ostatnich dwóch lat stało się możliwe zatrudnienie trójki nowych pracowników. W wyniku tego udało się przyjąć na pełnym etacie dwóch adiunktów i asystenta w wymiarze 1/2 etatu. Działania te zmierzają do niezbędnego odmłodzenia kadry jednostki.

5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Infrastruktura wraz z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnością

Baza dydaktyczna i naukowa Instytutu Historii Sztuki mieści się w budynkach zlokalizowanych w centrum Łodzi, przy ul. Narutowicza 65/ Lindleya 3/5. Obiekt usytuowany jest w pobliżu dworca PKP Łódź Fabryczna, przystanków autobusowych i tramwajowych, co komunikacyjnie sprzyja odwiedzającym instytucję, a także osobom w niej pracującym i studiującym. Na terenie obiektu jest parking dostępny dla pracowników UŁ. Przy budynku znajduje się miejsce parkingowe (jedna koperta) dla osób z niepełnosprawnościami.

Kompleks budynków posiada cztery niezależne wejścia. Możliwy podjazd samochodem dowożącym osobę z niepełnosprawnościami – wjazd tylnym wejściem do budynku, które jest wyposażone w pochylnię. Miejsce przed pochylnią jest odpowiednio oznakowane. Pozostałe trzy wejścia, w tym główne, nie posiadają przystosowania. W południowej części zabudowań (od strony ul. Lindleya) znajduje się dźwig osobowy o standardowej szerokości umożliwiający dotarcie na wszystkie kondygnacje (od -1 do +3)

W budynkach znajdują się dwie portiernie (jedna od strony ul. Narutowicza, druga od strony ul. Lindleya). Szatnia i toalety ogólnodostępne (w tym dla osób niepełnosprawnych) znajdują się na parterze. W korytarzach rozstawione są automaty z kawą i przekąskami.

Osoby z psem asystującym mają dostęp do budynku. W razie potrzeby zapewniany jest dostęp do tłumaczy Polskiego Języka Migowego (PJM) online i na żywo. Widżet przekierowujący do tłumaczy PJM online jest na stronie internetowej UŁ. Bezpośredni kontakt z Tłumaczem PJM jest możliwy po wcześniejszym zgłoszeniu takiej potrzeby.

5.2. Baza dydaktyczna

W całym kompleksie funkcjonuje pięć instytutów. Instytut Historii Sztuki zajmuje II piętro budynku od strony ul. Narutowicza, gdzie użytkuje cztery sale dydaktyczne (o łącznej powierzchni 174,13 m²). Do dyspozycji Instytutu jest także sala dydaktyczna B w południowym skrzydle budynku (w którym mieści się również Biblioteka Humanistyczna). Sekretariat Instytutu Historii Sztuki mieści się na II piętrze budynku od strony ul. Narutowicza.

5.3. Technologie informacyjno-komunikacyjne Instytutu Historii Sztuki używane do celów dydaktycznych

Instytut Historii Sztuki dysponuje zestawem narzędzi informacyjno-komunikacyjnych adekwatnym do potrzeb i prowadzonej działalności badawczo-dydaktycznej. Są to:

- Sieć Wi-Fi dostępna na terenie całego Instytutu Historii Sztuki.
- Autorska wersja *streamingu zajęć dydaktycznych* za pośrednictwem Teams/YouTube.

W kamery i sprzęt rejestrujący audio z oprogramowaniem wyposażona jest jedna sala 206.

- *Systemem informatyczny USOS* służy społeczności UŁ do zarządzania tokiem studiów. Jego rozszerzenie USOSweb stanowi główny interfejs dla nauczycieli akademickich i studentów. Umożliwia on przeniesienie na płaszczyznę elektroniczną wielu wykonywanych przez nich usług, czynności i procedur, które wiążą się z organizacją i dokumentacją przebiegu studiów. USOSweb udostępnia studentom m.in. plan zajęć, przegląd ocen i zaliczeń, zapisy na zajęcia i egzaminy, składanie podań, wypełnianie ankiet dotyczących procesu dydaktycznego, informacje o płatnościach i stypendiach, komunikację z uczestnikami tych samych zajęć i z prowadzącymi. Nauczycielom akademickim serwis umożliwia m.in. wystawianie ocen i zaliczeń, wypełnianie protokołów z zajęć, wysyłanie wiadomości do uczestników zajęć. Dzięki USOSweb społeczność uczelniana może internetowo brać udział w organizowanych w wyborach do ciał kolegialnych uczelni.

- *Mobilny USOS* – aplikacja mobilna (w wersji na systemy Android i iOS) dająca dostęp do części funkcji realizowanych w USOSweb oraz do funkcji przeznaczonych specjalnie dla urządzeń mobilnych. Użytkownik w ramach tej aplikacji otrzymuje powiadomienia o dotyczących go zdarzeniach

zachodzących w USOS (np. wystawienie oceny) lub wysłanych do niego bezpośrednio przez uczelnianą administrację (np. upływający termin ważności badań lekarskich lub wniesienia opłat).

- *Aplikacja MyUNILodz* – mobilna aplikacja studencka powstała w ramach projektu „(Nie)Pełnosprawny Student UŁ” współfinansowanym przez Unię Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Składa się ona z 3 podstawowych modułów:

- „Bazy Wiedzy” – z podstawowymi informacjami wydziałowymi i ogólnouniwersyteckimi, m.in. o stypendiach, wnioskach, akademikach, programach wsparcia i dziekanatach / Centrach Obsługi Studenta;
- „Aktualności” – z najważniejszymi wpisami dotyczącymi wydarzeń naukowych i kulturalnych, konferencji, sympozjów i życia uczelnianej społeczności;
- „Komunikaty” – z istotnymi informacjami, w tym z wydziałów, o których powinien wiedzieć każdy student UŁ.

- *Informator ECTS* – serwis internetowy zawierający wiadomości dotyczące systemu transferu i akumulacji punktów ECTS.

- *APD (Archiwum Prac Dyplomowych)* – serwis internetowy pełniący rolę repozytorium prac dyplomowych. Przechowywane są w nim również takie informacje, jak ocena z pracy, recenzje opiekuna pracy i recenzenta. Ponadto serwis wspiera zdalny proces przebiegu obrony pracy dyplomowej, w tym wprowadzanie i zatwierdzanie recenzji oraz zdalne wypełnianie i zatwierdzanie protokołu egzaminu dyplomowego.

- *Moodle* – platforma asynchroniczne wspierająca nauczanie zdalne. Za jej pomocą nauczyciel akademicki udostępnia studentom materiały dydaktyczne. Dająca możliwość kontrolowania wiedzy i umiejętności poprzez różnorodne testy, quizy oraz zadania.

Cała społeczność akademicka ma dostęp m.in. do:

- Pełnego pakietu *Microsoft Office 365 Professional Plus*, w tym m.in. *Word*, *Excel*, *PowerPoint*;
- Wirtualnego dysku (*OneDrive*) o pojemności 30 GB (z możliwością wnioskowania przez użytkowników kont pracowniczych o rozszerzenie pojemności przestrzeni dyskowej do 100 GB) dla każdego użytkownika – do przechowywania i współdzielenia plików;
- Platformy *MS Teams* służącej do pracy zespołowej, wykorzystywanej do prowadzenia zajęć;
- *Eduroam* – zapewnia dostęp do sieci bezprzewodowych (wifi) dla wszystkich partnerów przynależących do tego projektu. Z jego sieci może korzystać każdy pracownik i student UŁ posiadający uczelniane konto pocztowe;
- *Wideoterminali* – UŁ posiada łączenie 20 sztuk (13 dużych zestawów i 7 małych) zestawów zapewniających bardzo dobrą jakość dźwięku i wideo. Każdy wydział Uczelni dysponuje przynajmniej

jednym z nich. Dzięki temu w łatwy sposób można zamienić salę dydaktyczną na miejsce spotkań w MS Teams. Wydział Filozoficzno-Historyczny ma trzy zestawy (dwa małe i jeden duży).

5.4. Informacyjne oraz edukacyjne zasoby biblioteczne

Zbiory informacyjne i edukacyjne Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ znajdują się w Bibliotece Humanistycznej (dalej BH) oraz w Bibliotece Instytutu Historii. Pierwsza z wymienionych (mieszcząca się w nowym budynku kompleksu Narutowicza / Lindleya) posiada zbiory czterech jednostek: Instytutu Archeologii UŁ, Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ, Instytutu Filozofii UŁ oraz Instytutu Historii Sztuki UŁ. Obie placówki wraz z Biblioteką Uniwersytecką i bibliotekami innych jednostek UŁ tworzą jednolity system biblioteczno-informacyjny.

BH na stałe współpracuje z Biblioteką Uniwersytecką w następujących kwestiach:

- szkolenia i nadzór nad opracowaniem zbiorów w systemie Symphonia,
- prenumerata czasopism zagranicznych, baz elektronicznych oraz częściowy zakup wydawnictw obcojęzycznych,
- szkolenia z baz elektronicznych i udział w ich uzupełnianiu (np. propozycje do Ibuka),
- gospodarka dubletami i drukami zbędnymi,
- wypożyczanie międzybiblioteczne.

Stan księgozbioru Biblioteki Humanistycznej na dzień 30 września 2025 r. wynosi 72 826 woluminów w tym :

Wydawnictwa zwarte	Wydawnictwa ciągłe	Zbiory specjalne
59 331 wol.	13 463 wol.	32 wol.

Zarówno książki jak i czasopisma opracowywane są w systemie Symphonia, który ułatwia czytelnikom dostęp do nich. Obecnie wprowadzono do bazy online ponad 90% ogólnej liczby zbiorów. Zgodnie z obowiązującym regulaminem użytkowników Biblioteki Humanistycznej mogą być studenci, pracownicy i absolwenci Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ, jak również (od stycznia 2018 r.) cała społeczność akademicka UŁ. Należy nadmienić, że po połączeniu księgozbiorów w 2016 r. użytkownicy Biblioteki mają ułatwiony dostęp do materiałów, które wcześniej były rozproszone w różnych budynkach. Atutem Biblioteki jest też tzw. „wolny dostęp”, w ramach którego zbiory ustawiono

w 5 działach odpowiadających profilom połączonych bibliotek: Dział ogólny (Z), Filozofia (F), Historia Sztuki (HS), Archeologia (A), Etnologia (E).

Szczegółowe dane dotyczące wyposażenia sal wykładowych oraz zasobów biblioteki zamieszczone są w załączniku nr 5.

6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca Instytutu Historii Sztuki z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter wieloaspektowy i obejmuje różne formy zaangażowania, które wzajemnie się uzupełniają. Realizowana jest zarówno w ramach formalnych porozumień Uniwersytetu (Rada Partnerów Wydziału Filozoficzno-Historycznego i in.) jak i poprzez inicjatywy o charakterze instytucjonalnym – wynikającym z polityki kadrowej jednostki.

- **Współpraca formalna** obejmuje działania podejmowane na podstawie podpisanych umów i listów intencyjnych. Dotyczy zadań i projektów realizowanych przez Instytut i jego pracowników we współpracy z partnerami zewnętrznymi, często angażujących studentów w przedsięwzięcia badawcze, edukacyjne czy popularyzatorskie.

- **Współpraca instytucjonalna** stanowi rezultat przyjętej polityki kadrowej i znajduje odzwierciedlenie w powierzaniu zajęć dydaktycznych specjalistom aktywnie związanym z instytucjami kultury, ochrony zabytków czy fundacjami działającymi w obszarze dziedzictwa.

Podejmowane działania pozostają w ścisłym związku z programem kształcenia, umożliwiając integrację treści poszczególnych modułów i osiąganie zakładanych efektów uczenia się. Szczególny nacisk kładziony jest na rozwój umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych, które przygotowują studentów do efektywnego funkcjonowania w środowisku zawodowym. Studenci, uczestnicząc w projektach i inicjatywach realizowanych wspólnie z partnerami zewnętrznymi, zdobywają doświadczenie organizacyjne i edukacyjne, a także nawiązują bezpośrednie kontakty z instytucjami mogącymi w przyszłości stać się ich miejscem zatrudnienia. W tym kontekście szczególnie istotna jest współpraca z muzeami, galeriami i innymi instytucjami kultury, które – zgodnie z opiniami absolwentów – stanowią naturalny obszar przyszłych karier zawodowych osób kończących studia w Instytucie. Zespół Instytutu prowadzi także szeroką działalność popularyzującą wiedzę o sztuce poza środowiskiem akademickim i muzealnym. Działania obejmują m.in. współpracę z uniwersytetami trzeciego wieku, szkołami średnimi (szczególnie liceami plastycznymi z regionu) czy bibliotekami. Pracownicy przygotowują i prowadzą wykłady z zakresu sztuk wizualnych, dostosowane do możliwości percepcyjnych odbiorców, organizują warsztaty oraz opracowują materiały

dydaktyczne, biorą udział w podcastach popularyzujących wiedzę o sztuce, a także przygotowują wystawy i wycieczki edukacyjne po zabytkach i muzeach w Łodzi i okolicach. W wiele z tych działań angażowani są studenci i doktoranci

6.1. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach projektów naukowo-badawczych i edukacyjnych.

W latach 2018–2025 Instytut realizował dwa duże projekty finansowane ze środków zewnętrznych, których istotnym elementem była współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pierwszy z nich: *Sztuka łódzka na tle sztuki europejskiej. Wykluczeni/Włączeni* (2018–2023; koordynator: prof. Aneta Pawłowska), współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, stanowi przykład rozbudowanej współpracy formalnej z podmiotami zewnętrznymi. Projekt prowadzony przez Uniwersytet Łódzki w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju opierał się na sieci porozumień z licznymi instytucjami oświatowymi, kulturalnymi oraz opiekuńczymi. Zawarte umowy (wszystkie umowy do wglądu w sekretariacie Instytutu Historii Sztuki UŁ) o współpracy z Domami Pomocy Społecznej, m.in. w Przetówku i Karsznicach, szkołami podstawowymi i specjalnymi, m.in. w Moszczenicy, Piotrkowie Trybunalskim, Bujnach oraz Łodzi, instytucjami kultury, takimi jak Teatr Nowy, Muzeum Miasta Łodzi i Akademia Muzyczna w Łodzi, podmiotami gospodarczymi, np. firmą Altix produkującą tyflografiki, oraz organizacjami społecznymi, w tym łódzkim i sieradzkim oddziałem Polskiego Związku Niewidomych, stworzyły ramy do realizacji zajęć i warsztatów z zakresu sztuk wizualnych, adresowanych do różnych grup społecznych, w tym osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, młodzieży szkolnej, seniorów oraz wychowanków placówek opiekuńczych. Projekt miał istotny wpływ na program studiów prowadzonych w Instytucie. Zaangażowanie studentów i doktorantów w jego realizację umożliwiło im zdobycie unikalnych doświadczeń praktycznych. Szczególnie ważne było uczestnictwo studentów w zajęciach o charakterze warsztatowym oraz wolontariat, które pozwoliły im na kształcenie kompetencji społecznych i zawodowych w bezpośrednim kontakcie z beneficjentami projektu. Wyniki i doświadczenia uzyskane w ramach grantu zostały włączone do praktyki dydaktycznej jednostki, m.in. poprzez stworzenie oferty zajęć ogólnouniwersyteckich (*Udostępnianie sztuki osobom z niepełnosprawnościami sensorycznymi. Pomiędzy teorią i praktyką*), jak również poprzez kształtowanie nowych treści programowych dostosowanych do potrzeb edukacji włączającej. W projekcie udział wzięli doktoranci: Adam Drozdowski i Paulina Długosz (nagrywanie podcastów, opracowanie treści do książek w języku Braille’a) Agnieszka Kołodziejczak (warsztaty dla osób głuchych), Zofia Gralak (zajęcia dla młodzieży z dysfunkcją wzroku i słuchu). Studenci włączyli się

w projekt przede wszystkim na zasadzie wolontariatu. Aleksandra Cieśliczka, Weronika Koszołko, Natalia Szwarczewska, Natalia Idczak i Nikol Olak wspierały realizację zadań, pomagając w wypełnianiu pretestów, posttestów, uczestniczyły w warsztatach, asystując prowadzącym w zajęciach dla osób ze specjalnymi potrzebami.

Kolejny projekt: *Przyjazne miasto. Wsparcie samodzielności osób z dysfunkcją wzroku w zakresie wykorzystania sieci połączeń komunikacji miejskiej w Łodzi z uwzględnieniem aplikacji dotyczącej informacji lokalizacyjnych oraz zabytków architektury miejscowej* (2021–2025; koordynator: prof. Aneta Pawłowska), finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach konkursu „Rzeczy są dla ludzi”, opierał się na ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami miejskimi, kulturalnymi i turystycznymi, a także ze stowarzyszeniami osób z dysfunkcjami wzroku. W ramach przedsięwzięcia, którego partnerem był Uniwersytet SWPS w Warszawie, zawarto formalne porozumienia z takimi instytucjami, jak Zarząd Dróg i Transportu w Łodzi, Łódzka Organizacja Turystyczna czy Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Centrum Fotografii Krajoznawczej, które włączyły się w organizację praktyk, warsztatów, seminariów i wykładów, a także wspierają działania badawcze i promocyjne projektu. Równolegle rozwijała się współpraca z Polskim Związkiem Niewidomych (oddziały w Łodzi i Sieradzu), dzięki czemu powstające rozwiązania były systematycznie konsultowane z przyszłymi użytkownikami aplikacji. Projekt odegrał istotną rolę w procesie kształcenia studentów i doktorantów. Zaangażowane do niego osoby opracowywały i weryfikowały treści audiodeskrypcyjne, uczestniczyły w spacerach testowych oraz konsultacjach ze środowiskiem osób z dysfunkcją wzroku, aktywnie partycypowały w procesie wdrożenia aplikacji, m.in. biorąc udział w badaniach okulograficznych (Karolina Nowakowska, Paulina Klimczak, Aleksandra Miklas, Zuzanna Sul, Natalia Ścibor, Marta Gielec, Piotr Konopka, Julia Maciejek, West Grabsky, Wiktoria Adamiec, Klaudia Lewy, Maria Martinez), które odbyły się w dniach 28-29.02.2024, wykonując dokumentację fotograficzną, wprowadzając korekty oraz testując obcojęzyczne wersje aplikacji. Zainteresowani studenci historii sztuki i innych kierunków studiów na UŁ odbyli w ramach projektu praktyki studenckie, łącząc naukę z pracą badawczo-organizacyjną.

Szczególnym aspektem współpracy zewnętrznej było uczestnictwo Instytutu w wydarzeniach miejskich, takich jak **Łódzkie Senioralia** zorganizowane przez Urząd Miasta Łodzi w dniach 10.05–23.05.2025, gdzie projekt *Przyjazne miasto* został zaprezentowany szerokiej publiczności. Osoby studiujące: Karolina Nowakowska, Małgorzata Francuz, Maria Staroń, Marta Gąsecka, Danila Kurstak, Michał Deja uczestniczyli w spacerze z aplikacją zorganizowanym dla seniorów oraz promowali projekt Przyjazne Miasto w miasteczku namiotowym na rynku Manufaktury. Tego rodzaju inicjatywy sprzyjają promocji rezultatów badań, a jednocześnie uczą kompetencji społecznych, komunikacyjnych i organizacyjnych w bezpośrednim kontakcie z różnymi grupami odbiorców. Doświadczenia zdobyte

w trakcie realizacji projektu wzbogaciły proces dydaktyczny o elementy związane z edukacją włączającą, technologiami wspierającymi dostępność kultury i przestrzeni miejskiej, a także z projektowaniem działań badawczych we współpracy z partnerami zewnętrznymi. Oba projekty znacząco przyczyniły się do doskonalenia programu kształcenia i umocniły profil absolwentów Instytutu jako specjalistów przygotowanych do pracy w instytucjach kultury i edukacji oraz w obszarze upowszechniania sztuki w środowiskach o szczególnych potrzebach.

6.2. Współpraca z instytucjami kultury i fundacjami

Instytut Historii Sztuki UŁ od wielu lat utrzymuje stałe kontakty z **Muzeum Sztuki w Łodzi (członek Rady Partnerów Wydziału Filozoficzno-Historycznego)**. Współpraca ta ma charakter dydaktyczny i naukowo-badawczy. Studenci Instytutu uczestniczyli w zajęciach odbywających się w przestrzeniach ekspozycyjnych ms¹ i ms², poznając w praktyce zasady organizacji wystaw, pracy kuratora oraz funkcjonowania placówki. W kooperacji z Muzeum realizowano również działania o charakterze badawczym, których efektem było powstanie **prac licencjackich i magisterskich** powiązanych z zasobami i działalnością placówki.

Na mocy porozumienia zawartego w 2018 roku, Instytut Historii Sztuki współpracuje z Muzeum Miasta Łodzi (Rada Partnerów Wydziału Filozoficzno-Historycznego). Współpraca obejmuje realizację wspólnych projektów naukowych, edukacyjnych i badawczych oraz organizację konferencji (np. *Grupa Jung Idysz i żydowska awangarda artystyczna w dwudziestoleciu międzywojennym. Idee – Postawy – Relacje*, 12–13.06 2019; *Twórczość Józefa Hechta – Recepcja i nowe konteksty*, 24.10.2024), warsztatów i wykładów. W ramach partnerstwa prowadzone są działania wspierające osoby studiujące, m.in. praktyki, opracowywanie tematów prac dyplomowych oraz projekty angażujące je w prace muzealne.

Ważnym partnerem Instytutu Historii Sztuki jest **Fundacją Urban Forms (członek Rady Partnerów Wydziału Filozoficzno-Historycznego)**. Współpraca dotyczy działań ukierunkowanych na ochronę oraz popularyzację dziedzictwa kulturowego Łodzi. W 2024 roku w ramach wspólnych inicjatyw zrealizowano projekty *Chojny nieznane. Działania angażujące lokalną społeczność do odkrywania dziedzictwa kulturowego regionu* oraz *Odkryjemy Chojny nieznane. Społecznicy, naukowcy i mieszkańcy dla kulturowego dziedzictwa*. Obejmowały one inwentaryzację zabytków, utworzenie **Archiwum Dziedzictwa Chojen**, warsztaty dla szkół i mieszkańców oraz wystawę podsumowującą działania. Wspólnie z Fundacją Instytut współorganizował konferencję *Chojny – dziedzictwo nieoczywiste* (9.12.2024), poświęconą problematyce ochrony lokalnego dziedzictwa. W 2025 roku przy

udziale badaczy i studentów z Instytutu realizowany jest projekt *Digitalizacja i udostępnienie Złotej Księgi – kroniki kwesty na kościół św. Wojciecha w Łodzi*.

Na przełomie września i października 2023 r. Instytut Historii Sztuki współpracował z **Fundacją Lux pro Monumentis** przy projekcie instalacji artystycznej *Ex navicula navis*, przygotowanej przez studentów w ramach Light Move Festival na ul. Piotrkowskiej w Łodzi. Instalację przygotowaną przez Natalię Ścibor, Marcelinę Rachwalską, Aleksandrę Maciejewską, Julię Przybylską, Łukasza Mrzygłoda, Marcina Pękałę, Adę Ziembakowską, Alicję Górską, Paulinę Klimczak, Zuzannę Komorowską, Martynę Lecką, Marię Rusin, Zuzannę Sul, Zuzannę Wrońską, Idę Woźniak, Marię Król uznano za jedną z największych atrakcji imprezy. Koordynatorem przedsięwzięcia była prof. Julia Sowińska-Heim. Z Fundacją na stałe współpracuje także prof. Krzysztof Stefański zasiadający obecnie w jej zarządzie. Poza wymienionymi instytucjami w okresie 2019–2025 Instytut w ramach umów podejmował również wspólne działania z **Narodowym Instytutem Dziedzictwa; Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Łodzi; Fundacją Art & Modern w Warszawie** (2023–2024 badania archiwalne dotyczące życia i twórczości Józefa Hechta, organizacja wystawy i konferencji poświęconej artyście); **Parkiem Kulturowym Miasto Tkaczy w Zgierzu** (2023–2024 Zgierskie Seminaria o Drewnie oraz w 2023 r. Wood Design Festival); **Instytutem Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej i Wyższą Szkołą Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie** (2024 praktyki z inwentaryzacji architektonicznej we dworze Adolfa Scheiblera w Ozorkowie).

Współpraca instytucjonalna

Jednostka aktywnie rozwija podjętą w ostatnich latach współpracę z podmiotami zewnętrznymi w obszarze dydaktyki. Od wielu lat w procesie kształcenia uczestniczą przedstawiciele instytucji posiadających bezpośrednie doświadczenie w zakresie ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym Muzeum Miasta Łodzi (dr Paulina Długosz), Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków (mgr Kacper Szewczyk), Akademickiego Centrum Designu (mgr Agnieszka Wojciechowska-Sej), Fundacji Ochrony Mebli Zabytkowych i Dziedzictwa Kultury w Polsce D.O.M. (dr Anna Ozaist-Przybyła), Rynku Sztuki (mgr Izabella Powalska) oraz Galerii Katarzyny Napiórkowskiej (dr Justyna Napiórkowska) w Warszawie. Prowadzenie zajęć przez praktyków umożliwia studentom zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania instytucji, które w przyszłości mogą stać się ich potencjalnymi pracodawcami. Tego rodzaju rozwiązanie pozwala na systematyczne dostosowywanie programów kształcenia i zakładanych efektów uczenia się do bieżących potrzeb rynku pracy. Ponadto zapewnia studentom bezpośredni dostęp do wiedzy o kompetencjach zawodowych, umiejętnościach oraz postawach społecznych, które są oczekiwane przez instytucje sektora kultury i ochrony zabytków.

Współpraca zewnętrzna w tym zakresie przyczynia się do podniesienia jakości kształcenia, zwiększenia atrakcyjności absolwentów Instytutu na rynku pracy oraz wzmacnia pozycję jednostki jako ośrodka akademickiego przygotowującego specjalistów do pracy w obszarze ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego. Dobrym przykładem jest kooperacja Instytutu Historii Sztuki i **Akademickiego Centrum Designu w Łodzi**, kierowanego przez Agnieszkę Wojciechowską-Sej. Podjęta kilka lat temu, stanowi przykład skutecznego łączenia aktywności akademickiej z praktyką artystyczną i kuratorską. Bez wątpienia przyczyniła się także do rozwoju praktycznych umiejętności studentów w zakresie organizacji wystaw, przygotowywania materiałów promocyjnych i pracy zespołowej. Działania te poszerzyły profil kształcenia o komponent projektowy i komunikacyjny, odpowiadający potrzebom współczesnego rynku pracy w sektorze kultury i sztuki. W ramach współpracy zrealizowano:

- Projekt wystawienniczy i warsztatowy *Jak naszkicować (arcy)dzieło* (2–27.09.2023): kooperacja z Akademickim Centrum Designu oraz Akademiami Sztuk Pięknych w Łodzi, Warszawie i Krakowie. Wystawa promowała praktyczne wykorzystanie wiedzy i efektów kształcenia studentów kierunku Historia Sztuki. Kuratorami byli: Kajetan Komorowski, Zuzanna Jagła i Karolina Korab, natomiast warsztaty prowadzili Zuzanna Jagła oraz Gabriela Brodziak.
- Ogólnopolski projekt wystawienniczy i warsztatowy *Mikroklimat* (6–27.09.2024): kooperacja z Akademickim Centrum Designu oraz Akademią Sztuk Pięknych w Łodzi. Projekt był okazją do aktywizacji studentów Instytutu, a także do promocji Uniwersytetu Łódzkiego w środowisku zewnętrznym. Kuratorkami wystawy były studentki Instytutu: Aleksandra Miklas, Zuzanna Rymkiewicz i Justyna Wojsz. Wystawie towarzyszyła szeroka promocja medialna (prasa, telewizja, media społecznościowe) oraz konkurs art & design na dofinansowanie koncepcji wystawienniczej.
- Wystawę *Ciałokształt* (31.01–2.03.2025) przez Akademickie Centrum Designu, Akademię Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi oraz Uniwersytet Łódzki. W skład zespołu kuratorskiego weszły osoby studiujące w Instytucie Historii Sztuki: Deng Jingqi, Igor Deptulski, Małgorzata Francuz, Michał Herynowski i Zuzanna Amelia Jagła.

Doktoraty wdrożeniowe

Ważnym elementem współpracy Instytutu Historii Sztuki z otoczeniem społeczno-gospodarczym są **doktoraty wdrożeniowe** realizowane w ramach programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (obecnie Ministerstwa Edukacji i Nauki). Ta forma kształcenia doktorantów łączy badania naukowe prowadzone w jednostce akademickiej z ich praktycznym zastosowaniem w instytucjach kultury,

administracji publicznej oraz organizacjach pozarządowych. Program umożliwia wymianę doświadczeń między środowiskiem naukowym a praktyką zawodową, przyczyniając się do wdrażania innowacyjnych rozwiązań w sektorze kultury i ochrony dziedzictwa. W latach 2019–2025 w dyscyplinie nauki o sztuce na Uniwersytecie Łódzkim realizowano następujące projekty/doktoraty wdrożeniowe:

- w II edycji programu:

Paulina Długosz, *Ocena oraz weryfikacja współczesnych metod przekładu kodu wizualnego obiektu sztuki oraz obiektu historycznego na język opisowy w przestrzeni edukacyjnej muzeum* (we współpracy z **Muzeum Miasta Łodzi**). Promotor: dr hab. Aneta Pawłowska

- w III edycji programu:

Agnieszka Kołodziejczak, *Problem dostępności informacji w instytucjach publicznych oraz podmiotach ekonomii społecznej w obszarze kultury i sztuki dla osób słabo- i niesłyszących w Polsce. Rekomendacje i standardy* (współpraca ze **Stowarzyszeniem Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”**). Promotor: dr hab. Aneta Pawłowska

Dariusz Skonieczko, *Wykorzystanie technologii hologramu 3D oraz Pepper’s Ghost w przestrzeniach wystawowych muzeum jako środek interaktywnej komunikacji z widzem. Sposoby i ocena implementacji* (współpraca z **Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie** oraz **Muzeum Archeologicznym w Łodzi**). Promotor: dr hab. Aneta Pawłowska

- w IV edycji programu

Aleksandra Dudek, *W mieście czy w muzeum? Problem ochrony i archiwizacji efemerycznej sztuki miejskiej* (współpraca z **Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Łodzi**). Promotor: dr hab. Agnieszka Gralińska-Toborek

Kacper Szewczyk, *Architektura a tożsamość. Problem wartościowania, promocji i konserwacji zabytkowych organizmów miejskich na terenie województwa łódzkiego* (współpraca z **Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Łodzi**). Promotor: dr hab. Piotr Gryglewski.

Konsultacje z pracodawcami i dostosowanie programu studiów do potrzeb rynku pracy

W trosce o bieżące dostosowanie programu studiów do oczekiwań środowiska zawodowego, wiosną 2025 roku Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego przeprowadził konsultacje z partnerami zewnętrznymi w formie ankiet ewaluacyjnych. Badanie miało na celu ocenę kompetencji absolwentów oraz identyfikację obszarów wymagających wzmocnienia w zakresie przygotowania do pracy w instytucjach kultury. W ankiecie uczestniczyły instytucje na stałe (formalnie i nieformalnie) współpracujące z Instytutem: Muzeum Miasta Łodzi, Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Akademickie Centrum Designu oraz Galeria Rynek Sztuki. Formularze ewaluacyjne zostały również

przekazane do innych instytucji, takich jak Muzeum Sztuki w Łodzi, Narodowy Instytut Dziedzictwa oraz Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi, jednak w tych przypadkach nie odnotowano zwrotu ankiet. Partnerzy, którzy wzięli udział w badaniu, potwierdzili wysoką wartość merytoryczną kształcenia w Instytucie, wskazując jednocześnie na potrzebę dalszego rozwijania zajęć o charakterze praktycznym, w tym praktyk, staży i projektów realizowanych we współpracy z instytucjami kultury. Wśród najczęściej wymienianych kompetencji pożądanych przez pracodawców znalazły się: doświadczenie w organizacji wystaw i wydarzeń kulturalnych, umiejętność pracy z dokumentacją muzealną, zdolność pisania tekstów naukowych i popularyzatorskich, a także przygotowywania materiałów edukacyjnych i komunikatów promocyjnych. Wysoko oceniono również kompetencje miękkie, takie jak komunikatywność, samodzielność, inicjatywa, praca zespołowa oraz umiejętność zarządzania projektami kulturalnymi. Uzyskane rekomendacje są systematycznie uwzględniane w procesie aktualizacji programu kształcenia. Należy jednak podkreślić, że Instytut od wielu lat realizuje liczne zajęcia o charakterze praktycznym jak np. kurs specjalistyczny – projekt 1: *Popularyzacja dziedzictwa kulturowego we współczesnych mediach – formy, metody, praktyka* (opiekun dr Daria Rutkowska- Siuda) dla I roku II stopnia. W 2022 roku, na potrzeby **Muzeum Pałac Herbsta**, studenci opracowali zestaw materiałów edukacyjnych do wystawy czasowej *Poszerzone pole widzenia*, obejmujący m.in. zeszyt edukacyjny dla dzieci, plan spacerów miejskich, krótkie filmy edukacyjne („shorty”) do publikacji w mediach społecznościowych oraz teksty informacyjne na muzealną stronę Facebooka. W 2023 roku, we współpracy z **Narodowym Instytutem Dziedzictwa – Pracownią Terenową w Łodzi**, studenci opracowali program warsztatów i zajęć edukacyjnych *Dzień w fabryce Poznańskiego*, przygotowując zestaw materiałów dydaktycznych dopasowanych do potrzeb placówki oraz przeprowadzając kwerendy archiwalne. Na drugim roku studiów II stopnia realizowany jest również projekt 2: *Organizacja wystawy* (opiekun: dr Dominika Łarionow), w ramach którego studenci samodzielnie planują, opracowują i organizują wystawę. Zajęcia o charakterze inwentaryzacyjnym prowadzone są dla studentów II roku studiów I stopnia (opiekunowie: dr Irmina Gadowska, dr Adam Drozdowski). W 2022 roku w ramach współpracy z działającym przy Wydziale Filozoficzno-Historycznym Stowarzyszeniem Centrum Badań Żydowskich przeprowadzono **inwentaryzację macew z cmentarza żydowskiego w Bełchatowie**, obejmującą całoroczne działania terenowe, dokumentacyjne i opisowe. W kolejnym, 2023 roku studenci Instytutu uczestniczyli w **inwentaryzacji macew na cmentarzu żydowskim w Widawie**. W projekcie tym wzięli udział Alicja Chrościcka, West Grabsky, Kamil Janas, Ida Woźniak, Aleksandra Nenczak i Zuzanna Wrońska. Projekty miały na celu nie tylko zachowanie i popularyzację dziedzictwa kultury żydowskiej, lecz także praktyczne przygotowanie studentów do pracy z zabytkami materialnymi, ich identyfikacją i opisem. Od bieżącego roku akademickiego (2025/2026) wprowadzono nowe zajęcia prowadzone w siedzibie

Łódzkiego Towarzystwa Naukowego – Myślenie-działanie-kompetencje transwersalne (prowadzenie: dr Adam Drozdowski), skierowane do studentów i doktorantów. Ich celem jest rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, organizacyjnych i refleksyjnych przydatnych w działalności naukowej i zawodowej.

Obecnie **Instytut wprowadza korekty programu studiów**, uwzględniając wnioski płynące z konsultacji i badań ankietowych przeprowadzonych wśród partnerów i potencjalnych pracodawców. Na podstawie uzyskanych rekomendacji Instytut planuje **dalsze rozszerzanie współpracy z instytucjami kultury, zwiększenie liczby zajęć o profilu praktycznym oraz intensyfikację wymiany informacji z partnerami zewnętrznymi** w zakresie kształcenia przyszłych historyków sztuki. W ramach planowanych zmian programowych przewiduje się również **wprowadzenie zajęć poświęconych pisaniu tekstów naukowych i popularyzatorskich oraz prowadzeniu mediów społecznościowych** ukierunkowanych na tworzenie profesjonalnych komunikatów z zakresu historii sztuki i kultury wizualnej.

7. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia na kierunku historia sztuki: 2019–2025

7.1. Rozwój kompetencji dydaktycznych kadry i internacjonalizacja nauczania

Umiędzynarodowienie to jeden z priorytetów rozwoju Uniwersytetu Łódzkiego, Wydziału Filozoficzno-Historycznego oraz Instytutu Historii Sztuki. Działania w tym zakresie prowadzone są równolegle na poziomie instytucjonalnym oraz indywidualnym, przez kadrę naukowo-dydaktyczną i studentów wszystkich trzech stopni studiów.

Uniwersytet rozwija strategię internacjonalizacji m.in. poprzez działalność Biura Współpracy z Zagranicą. Biuro to koordynuje programy mobilnościowe (ERASMUS+, POWER, Erasmus Mundus, Mobility Direct), wspiera rozwój partnerstw międzynarodowych oraz organizuje działania integracyjne i adaptacyjne dla studentów zagranicznych we współpracy z Akademickim Centrum Wsparcia. Proces umiędzynarodowienia jest systematycznie monitorowany i raportowany. Pod uwagę brane są jakość kształcenia, poziom mobilności, efekty uczenia się oraz wyniki ankiet ewaluacyjnych studentów wracających z wymian zagranicznych.

Na kierunku historia sztuki realizowane są liczne projekty dydaktyczne i naukowe o charakterze międzynarodowym. Studenci biorą udział w objazdach zagranicznych (m.in. Czechy, Niemcy), praktykach zawodowych oraz krótkoterminowych wyjazdach badawczych finansowanych przez

Dziekana Wydziału i w ramach grantów takich jak Studenckie Granty Badawcze. Wyjazdy do Tanzanii, Danii czy na Sorbonę były możliwe dzięki indywidualnym inicjatywom studentek i studentów oraz ich opiekunów naukowych.

W latach 2019–2025 Instytut Historii Sztuki UŁ konsekwentnie wspierał rozwój kompetencji dydaktycznych swojej kadry w ramach działań umiędzynarodawiających proces kształcenia. Szczególnie istotnym obszarem były wyjazdy dydaktyczne pracowników w ramach programu Erasmus+ (mobilność STA), które umożliwiały prowadzenie zajęć na uczelniach partnerskich za granicą oraz adaptację nowoczesnych metod nauczania do polskiego kontekstu akademickiego.

Do najbardziej aktywnych uczestników mobilności Erasmus+ należą prof. UŁ, dr hab. Aneta Pawłowska, prof. UŁ, dr hab. Piotr Gryglewski, dr Ewa Kubiak, dr Agnieszka Świętosławska, dr Irmina Gadowska, dr Błażej Ciarkowski. Ich działania przyczyniły się do poszerzenia oferty dydaktycznej o nowe tematy, metody pracy i sposoby organizacji zajęć, co miało realny wpływ na jakość kształcenia studentów historii sztuki.

Ważnym przykładem rozwoju kompetencji dydaktycznych było uczestnictwo prof. dr hab. Anety Pawłowskiej oraz dra Adama Drozdowskiego w projekcie „Mistrzowie dydaktyki” (działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa). Projekt ten koncentrował się na doskonaleniu jakości kształcenia poprzez wdrażanie innowacyjnych narzędzi dydaktycznych i rozwijanie potencjału nauczycieli akademickich.

Prof. A. Pawłowska odbyła staż dydaktyczny w University College London (UCL), gdzie zapoznała się z nowoczesnymi strategiami nauczania, w tym z tzw. pastoral teaching – modelem edukacyjnym uwzględniającym emocjonalne i społeczne potrzeby studentów. Uczestniczyła także w zajęciach z metodykami UCL Arena oraz w praktyce koleżeńskej ewaluacji zajęć. Zdobyte doświadczenia pozwoliły na implementację innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych, sprzyjających indywidualizacji procesu kształcenia oraz podnoszeniu jakości opieki naukowej nad studentami.

Równolegle, dr Adam Drozdowski odbył staż na University of Groningen (Holandia), gdzie przeszedł szkolenie tutoringowe prowadzone przez doświadczonych wykładowców. Efektem stażu było wdrożenie metody tutoringu w Instytucie – po powrocie objął on indywidualnym wsparciem sześcioro studentów studiów II stopnia. Metoda ta, oparta na bezpośrednim dialogu naukowym i wspieraniu niezależności badawczej studentów, okazała się skutecznym narzędziem budującym ich potencjał intelektualny i badawczy.

W marcu 2021 roku doszło do wizyty delegacji niemieckiej w Łodzi, złożonej z dwóch profesorów i siedmiorga studentów reprezentujących Instytut für Kunstgeschichte Justus-Liebig-Universität w Gießen. Jej celem było rozwinięcie wspólnych działań dydaktycznych i badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem wymiany akademickiej oraz organizacji wspólnych seminariów. Wizyta

ta miała także duże znaczenie integracyjne – stworzyła okazję do bezpośredniego kontaktu studentów Instytutu Historii Sztuki UŁ z ich rówieśnikami z Gießen. Pomimo ograniczonych możliwości finansowych Wydziału Filozoficzno-Historycznego, udało się zabezpieczyć środki umożliwiające realizację tej wizyty, co świadczy o priorytetowym traktowaniu współpracy z uczelniami partnerskimi.

W marcu 2022 r. z rewizytą do Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu w Gießen udali się przedstawiciele Instytutu Historii Sztuki UŁ: prof. dr hab. Piotr Gryglewski (dyrektor Instytutu), prof. dr hab. Aneta Pawłowska oraz dr Daria Rutkowska-Siuda. Podczas spotkań omówiono możliwości rozwoju współpracy naukowej, przygotowania wspólnych projektów badawczych oraz prowadzenia zajęć w formule „blended learning” z udziałem kadry obu uczelni. Wizyta miała także na celu pogłębienie współpracy w zakresie mobilności studentów oraz kształcenia doktorantów.

Działania te dowodzą, że umiędzynarodowienie dydaktyki w Instytucie Historii Sztuki UŁ ma charakter systemowy i długofalowy. Opiera się nie tylko na mobilności studentów i wykładowców, ale również na trwałej integracji zagranicznych wzorców edukacyjnych oraz rozwijaniu kompetencji pedagogicznych kadry. Strategia ta służy zarówno podnoszeniu jakości kształcenia, jak i zwiększaniu konkurencyjności absolwentów na międzynarodowym rynku pracy.

7.2. Działania Instytutu Historii Sztuki UŁ w ramach sieci UNIC

W 2022 r. Uniwersytet Łódzki przystąpił do prestiżowego europejskiego sojuszu European University of Cities in Post-Industrial Transition (UNIC). Inicjatywa ta, finansowana przez Komisję Europejską, zrzesza dziesięć uczelni zlokalizowanych w miastach postindustrialnych, które wspólnie rozwijają nowe podejścia do edukacji, badań i zaangażowania społecznego. Celem programu jest budowa otwartego, zróżnicowanego i elastycznego środowiska akademickiego, odpowiadającego na aktualne wyzwania społeczne, kulturowe i gospodarcze.

Działania te są ściśle powiązane z procesem umiędzynarodowienia kształcenia i wspierają integrację UŁ – a tym samym Instytutu Historii Sztuki – z europejską przestrzenią edukacyjną.

Instytut Historii Sztuki aktywnie uczestniczy w tych działaniach, reprezentując Uniwersytet Łódzki w ramach **Thematic Line 7: Creative Industries and Arts**. Liderką tej tematycznej linii programowej z ramienia UŁ jest prof. dr hab. Aneta Pawłowska. TL7 koncentruje się na promocji różnorodności, dostępności kultury, współpracy międzyuczelnianej oraz twórczym zaangażowaniu społecznym w kontekście miast postindustrialnych.

Obszary aktywności Instytutu obejmują:

- udział w międzynarodowych projektach badawczych dotyczących sztuki i kultury miast przemysłowych;

- aplikowanie przez kadrę i studentów o fundusze **UNIC VIP Fund** (na wirtualne zajęcia międzynarodowe) i **UNIC Expert Voices Fund** (na konferencje i warsztaty);
- uczestnictwo w **mobilnościach fizycznych, wirtualnych i hybrydowych**, w tym w kursach typu **Blended Intensive Programmes (BIP)**, letnich szkołach, projektach typu **joint degree** i **cotutelle**;
- aktywną rolę studentów w **UNIC Student Board** i programie **UNIC Ambassadors**, wspierających komunikację i wdrażanie działań UNIC na poziomie wydziałowym;
- rozbudowę oferty dydaktycznej dzięki obecności na **UNIC Virtual Campus**, gdzie dostępne są treści z zakresu historii sztuki, dziedzictwa kulturowego i sztuki miejskiej.

Obecność Instytutu w strukturach UNIC umożliwia rozwijanie współpracy z uczelniami z Rotterdamu, Bochum, Cork, Bilbao, Malmö, Koç/Stambułu i innych, a także wdrażanie nowoczesnych metod nauczania i prowadzenia badań, również na poziomie doktoranckim.

W ramach sieci UNIC zrealizowano w Instytucie m.in.:

- udział prof. Anety Pawłowskiej i dr. Adama Drozdowskiego w międzynarodowej konferencji **„Gestes et Musées / Gestures and Museums”** w Liège (18–20 listopada 2024), podczas której zaprezentowali referat pt. *Audiodescription in Art Museums as a Supportive Gesture for People with Special Needs*;
- prezentację w ramach **UNIC Lightning Bites** (18 marca 2025) pt. *The Role of the Institute of Art History at the University of Lodz in the Promotion of Activities in the Area of the Inclusivity of Culture and Art*;
- realizację międzynarodowego projektu wystawy **„UNICALNOŚĆ”**, finansowanego przez NAWA w programie „Welcome to Poland 2024” (umowa nr BPI/WUE/2024/1/00028/U/00001). Wzięło w nim udział sześcioro studentek i studentów UŁ, którzy wyjechali do uczelni partnerskich UNIC, by w dwuosobowych zespołach przygotować wspólne projekty artystyczno-badawcze. Ich efekty zaprezentowane zostaną na wystawie w **Galerii Pałacu Biedermanna** (3 listopada – 3 grudnia 2025);
- współpracę z Uniwersytetem SWPS i Miastem Łódź przy projekcie **„Przyjazne Miasto”** (NCBiR, umowa Rzeczy są dla ludzi/0106/2020-00), którego celem było wdrażanie innowacyjnych rozwiązań dla osób z dysfunkcją wzroku. W działaniach uczestniczyło 30 studentek i studentów UŁ;
- zgłoszenie projektu **„Friendly City”** do konkursu **UNIC CityLabs Awards** (marzec 2025), który – mimo że nie zdobył nagrody – uzyskał wysoką ocenę jury;

- współtworzenie sieci „**University Museums & Collections – 21 Plateaus**”, zorientowanej na rozwój współpracy między muzeami akademickimi. Instytut wnosi w nią swoje doświadczenie z zakresu wykorzystania kolekcji w dydaktyce i działaniach integracyjnych;
- podpisanie porozumienia z **Koç University w Stambule** (maj 2025) w ramach wspólnego programu BIP, przewidującego m.in. zajęcia z metodologii badań artystycznych, eksplorację przestrzeni miejskich, mobilność kadry oraz udział doktorantów z różnych dziedzin humanistyki;
- udział w przygotowaniu programu **BIP Cork 2025** – letniej szkoły artystycznej w Irlandii (1–5.12.2025), realizowanej z partnerami UNIC i instytucjami zewnętrznymi (m.in. Bauhaus-Universität Weimar i Universitat de Barcelona). Zaangażowani są w nią również studenci i doktoranci Instytutu.

Włączenie kierunku historia sztuki w strukturę UNIC jest strategicznym elementem rozwoju internacjonalizacji Uniwersytetu Łódzkiego i stanowi dowód aktywnej adaptacji do nowych modeli europejskiej edukacji wyższej

7.3. Mobilność studentów oraz zajęcia w językach obcych

Studenci historii sztuki w latach 2019–2025 aktywnie uczestniczyli w międzynarodowej wymianie akademickiej, szczególnie w ramach programu Erasmus+. Łącznie zakwalifikowano ponad 20 studentek i studentów, w tym na semestry zagraniczne, praktyki i kursy intensywne. Uczestnictwo w programie pozwalało nie tylko na realizację semestrów studiów w prestiżowych ośrodkach akademickich Europy, lecz także na wzmocnienie kompetencji międzykulturowych, językowych i badawczych.

Wyjazdy te obejmowały uczelnie partnerskie w Hiszpanii, Włoszech, Portugalii, Francji, Niemczech, Finlandii, Czechach, Turcji i na Cyprze. Wśród najczęściej wybieranych uniwersytetów znalazły się: **Universidad Complutense de Madrid, Universidade do Porto, Université Paris Nanterre, University of Cyprus, Justus-Liebig-Universität Giessen** oraz **Universita degli Studi della Tuscia**.

Warto podkreślić, że część studentek realizowała mobilność więcej niż jeden raz (np. Marta Malinowska – Hiszpania, dwa różne semestry; Natalia Karczemska – Cypr i Włochy; Agnieszka Ośkiewicz – Portugalia i Niemcy), co świadczy o długofalowym zaangażowaniu studentów w proces umiędzynarodowienia kształcenia.

Lista wyjazdów (przykładowy wybór):

- Marta Malinowska – Universidad Complutense de Madrid (Hiszpania, 2018/2019), Universidad de Valencia (Hiszpania, 2020/2021)
- Martyna Woźniak – Universita degli Studi della Tuscia (Włochy, 2019/2020)
- Justyna Forszmannowicz – University of Ostrava (Czechy, 2021/2022)

- Zuzanna Rymkiewicz – Universidade do Porto (Portugalia, 2021/2022)
- Helena Sej – Université Paris Nanterre (Francja, 2022/2023)
- Agnieszka Ośkiewicz – Universidade do Porto (Portugalia, 2022/2023), Justus-Liebig-Universität Giessen (Niemcy, 2023/2024)
- Aleksandra Nenczak – Université Paris Nanterre (Francja, 2023/2024), Université Côte d’Azur (Francja, kwalifikacja 2025/2026)
- Natalia Karczewska – University of Cyprus (2023/2024), Università degli Studi della Tuscia (Włochy, 2024/2025)
- Łukasz Mrzygłód – Uludağ University (Turcja, 2024/2025)
- Maria Król – Universität zu Köln (Niemcy, 2024/2025)
- Gabriela Brodziak – Università degli Studi della Tuscia (Włochy, kwalifikacja 2025/2026)
- Zuzanna Sul – University of Eastern Finland (kwalifikacja 2025/2026)

Łącznie w okresie objętym sprawozdaniem wyjechało ponad 25 studentek i studentów, co wskazuje na stały rozwój działań internacjonalizacyjnych oraz skuteczne wykorzystywanie dostępnych narzędzi wsparcia mobilności akademickiej.

7.4. Oferta dydaktyczna w językach obcych

W latach 2019–2025 Instytut Historii Sztuki oferował corocznie 15–20 przedmiotów w językach obcych (angielski, hiszpański, niemiecki, rosyjski), prowadząc je w formule konwersatoriów dla małych grup polskich studentów oraz studentów Erasmus+. Tematyka zajęć obejmowała m.in.: historię grafiki XX w., architekturę postindustrialną, sztukę kolonialną Ameryki Łacińskiej, kulturę wizualną Ameryki Łacińskiej, adaptacyjne wykorzystanie dziedzictwa architektonicznego, związki sztuki i mody XX w. czy sztukę współczesną. Instytut Historii Sztuki sukcesywnie poszerza ofertę zajęć prowadzonych w językach obcych. Wśród nich znalazły się zarówno kursy dotyczące historii architektury i sztuki nowoczesnej, jak i problemów współczesnych:

Przykładowe tytuły zajęć:

- *Revitalisation, urban regeneration and adaptive reuse of historical architecture*
- *History of Polish Art (16th–19th century)*
- *The perfect match. Art and fashion in the 20th century*
- *History of 20th century graphic design*
- *Contemporary art and experience of history*
- *Adaptive reuse of architectural heritage - new functions in old fabric*
- *The art of the Global North between 1860 and 1940*
- *Sacrum między sztuką a polityką*
- *Zapad - что это за зверь в 21 веке?*

- *Colonial Art of Latin America*
- *Art in Latin America / Arte en América Latina*

Wsparcie językowe zapewnia rozbudowana oferta lektoratów Uniwersytetu Łódzkiego, obejmująca m.in. język chiński, japoński, ukraiński i czeski. Na studiach I stopnia realizowany jest obowiązkowy lektorat z języka angielskiego na poziomie B2, natomiast na II stopniu — intensywne translatorium języka angielskiego (60 godzin)

7.5. Aktywność naukowa kadry Instytutu Historii Sztuki UŁ w międzynarodowych projektach i wydarzeniach

Dr inż. Błażej Ciarkowski koordynował udział Instytutu w europejskim projekcie *InnovaConcrete* realizowanym w ramach programu Horyzont 2020. Projekt skupiał instytucje z 11 państw, w tym University of Cadiz, Technische Universiteit Delft oraz ICOMOS. Tematem była ochrona dziedzictwa architektury betonowej XX wieku.

Dr Adam Drozdowski odbył staż dydaktyczny na University of Groningen (Holandia) w ramach programu „Mistrzowie dydaktyki”. Brał udział w zajęciach z tutoringiem, prowadzonych przez wykładowców akademickich tej uczelni. Po powrocie objął opieką tutoringową studentów historii sztuki II stopnia.

Dr Ewa Kubiak współpracowała z Escuela Nacional de Antropología e Historia (Meksyk) oraz Universidad de los Andes (Bogotá, Kolumbia). Prowadziła projekty badawcze w Belgii i Peru. Uczestniczyła również w działaniach programu Erasmus+ i dydaktyce międzynarodowej.

Dr hab. Tadeusz Bernatowicz, prof. UŁ - ekspert Polsko-Białoruskiej Komisji Konsultacyjnej ds. Dziedzictwa Kulturalnego oraz członek ICOMOS – Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków i Miejsc Historycznych.

Dr hab. Eleonora Jedlińska, prof. UŁ - członkini AICA – Association Internationale des Critiques d’Art z siedzibą w Paryżu, organizacji oficjalnie współpracującej z UNESCO.

Dr hab. Aneta Pawłowska, prof. UŁ prowadziła wykłady m.in. w Indiach (Chandigarh University), Czechach oraz na Ukrainie. Koordynowała współpracę z Universidad de Santiago de Compostela (Hiszpania). W ramach projektu „Mistrzowie dydaktyki” odbyła staż na University College London (UCL), poznając strategie dydaktyczne, takie jak pastoral teaching i peer review. Członkini grupy badawczej Proxectos e Estudos Sobre Patrimonio Cultural (Hiszpania), sieci COST i ekspertka Komisji Europejskiej.

Dr hab. Julia Sowińska-Heim, prof. UŁ była zaangażowana w międzynarodowe badania finansowane przez BOF (Belgia). Ekspertka panelu W&T9: Science and Technology of Construction and Built Environment (The Research Foundation – Flanders, Belgia). Członkini grupy badawczej Proxectos e Estudos Sobre Património Cultural (Hiszpania). Uczestniczyła także w projektach dydaktycznych Instytutu w ramach UNIC i programów europejskich.

7.6. Działania dydaktyczne i obecność zagranicznych wykładowców

W latach 2019–2025 Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego systematycznie rozwijał ofertę dydaktyczną zorientowaną na umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Od 2019 r. zrealizowano cykle 30-godzinnych wykładów prowadzonych przez *visiting professors* z Ukrainy, Czech, Niemiec, Kenii i USA.

Kluczowym elementem tych działań była obecność wykładowców z zagranicznych instytucji akademickich, którzy prowadzili zajęcia w językach obcych oraz dzielili się doświadczeniami i metodami nauczania wypracowanymi w odmiennych systemach edukacyjnych. Zajęcia miały zróżnicowany charakter – obejmowały wykłady monograficzne, konwersatoria i seminaria specjalistyczne. Były prowadzone w formule stacjonarnej, hybrydowej i online, umożliwiając studentom bezpośredni kontakt z różnorodnymi strategiami dydaktycznymi. Wśród zaproszonych wykładowców znaleźli się:

Dmytro Hordiienko - National Reserve "Sophia of Kyiv", Ukraina Semestr zimowy 2018/2019
Prowadził kurs monograficzny w języku polskim pt. *Kultura antycznej i średniowiecznej Ukrainy*

Roman Kodet - University of West Bohemia, Pilzno, Czechy Semestr letni 2018/2019 Zajęcia
pt. *History of Japanese Culture*

John Mugub - Kenyatta University, Kenia Semestr letni 2020/2021 Wykład pt. *Aesthetics and Artistic Problems with Applied Examples from Africa* Kurs pt. *Feminist Issues in Art and Culture in Africa*

Teresa Pac - University of Central Oklahoma, Edmond, USA Semestry letnie 2021/2022 oraz 2023/2024 Wykłady pt. *Cross-cultural Issues in Art*

Julia Iwaszko - Kyiv National University of Building and Architecture, Ukraina semestr letni 2022/2023 Kurs pt. *Theme of War in Art of Different Times*

W 2020 roku, z powodu wybuchu pandemii COVID-19, nie doszły do skutku planowane zajęcia dwóch zaproszonych wykładowców z Czech i Nigerii. Miały one odbyć się w trybie stacjonarnym, jednak zostały odwołane z przyczyn niezależnych od uczelni. Zajęcia z udziałem wykładowców zagranicznych miały na celu nie tylko podniesienie kompetencji językowych studentów, ale również poszerzenie ich wiedzy o nowe metodologie, podejścia kulturowe oraz problemy badawcze

funkcjonujące w międzynarodowym obiegu akademickim. Sprzyjały także budowaniu kompetencji międzykulturowych i rozbudzeniu zainteresowania badaniami w środowisku wielojęzycznym.

7.7. Osiągnięcia doktorantów

W latach 2019–2025 doktoranci Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego wykazywali się wyjątkową aktywnością na polu międzynarodowym, łącząc indywidualny rozwój naukowy z realizacją projektów badawczych, uczestnictwem w konferencjach oraz działaniami kuratorskimi i organizacyjnymi. Ich inicjatywy istotnie przyczyniały się do umiędzynarodowienia badań, dydaktyki oraz budowania prestiżu Instytutu w międzynarodowym środowisku akademickim.

Doktorantki i doktoranci podejmowali mobilności w ramach prestiżowych programów stypendialnych (Erasmus+, Wirth Institute), realizowali badania terenowe w Europie, Afryce i Azji, uczestniczyli w międzynarodowych konferencjach, szkołach letnich oraz seminariach. Ich projekty były osadzone w kontekstach kulturowych i geograficznych o dużym znaczeniu badawczym, takich jak Japonia, Kenia, Tanzania, Czechy, Wielka Brytania czy Dania.

W szczególności należy podkreślić:

- zaangażowanie doktorantów w organizację i prezentacje na konferencjach międzynarodowych,
- udział w projektach finansowanych ze środków UE (m.in. Horyzont 2020, granty IDUB),
- współpracę z ośrodkami naukowymi i instytucjami kultury za granicą,
- aktywność kuratorską i publikacyjną w kontekście międzykulturowym,
- prowadzenie zajęć w językach obcych, w tym także z wykorzystaniem Polskiego Języka Migowego.

Działania te świadczą o wysokim poziomie przygotowania merytorycznego doktorantów, ich zaangażowaniu oraz otwartości na nowe metody i środowiska badawcze. Jednocześnie wpisują się w strategiczne cele Uniwersytetu Łódzkiego w zakresie internacjonalizacji oraz podnoszenia jakości kształcenia i badań naukowych na poziomie III stopnia.

2018/2019:

- mgr Joanna Dobkowska-Kubacka odbyła semestr studiów w języku hiszpańskim na Uniwersytecie w Santiago de Compostela w Hiszpanii w ramach programu Erasmus+. Uzyskała bardzo dobre wyniki w nauce i napisała wysoko ocenioną pracę końcową.

- mgr Dmytro Hordiienko (doktorant gościnny z Ukrainy) prowadził w semestrze zimowym kurs monograficzny pt. *Kultura antycznej i średniowiecznej Ukrainy* (kod przedmiotu: 0200-KMNH008SD).

Rok 2019:

- mgr Joanna Dobkowska-Kubacka uzyskała prestiżowe stypendium w Wirth Institute for Austrian and Central European Studies (University of Alberta, Kanada), gdzie od początku roku akademickiego 2019/2020 przebywała jako Polish Doctoral Research Fellow. Reprezentowała Wirth Institute (z afiliacją UŁ) podczas XIII Annual Convention of the Austrian and Central European Centers w Wiedniu. Zaprezentowany fragment rozprawy doktorskiej został przyjęty do publikacji w serii *Europa Orientalis* (Uniwersytet Wiedeński).
- mgr Zofia Gralak współorganizowała międzynarodową konferencję *Migration in the Contemporary World* (1–2 października, Iringa, Tanzania) oraz uczestniczyła w projekcie *Tandem Łódź–Regensburg*, promującym międzykulturową współpracę.

Rok 2022:

- mgr Zofia Gralak zrealizowała podróż badawczą do Kenii i Tanzanii (26.01–29.03.2022) w ramach grantu *Transkulturowe Perspektywy w Sztuce i Edukacji Artystycznej (TPAAE)* finansowanego z programu Horyzont 2020. Była również kuratorką dwóch wystaw artysty z Zanzibaru, Bindy:
  - Galeria MEOK, Łódź (4–14.06.2022),
  - Dom Skandynawski, Szczecin (22.06–13.07.2022).

Rok 2023:

- mgr Aleksandra Cieślica zrealizowała projekt badawczy pt. *Między pięknem a użytecznością...* w ramach grantu doktoranckiego (12/DGB/IDUB/2022). Odebrała wyjazd badawczy do Japonii (Tokio, Kioto, Osaka) oraz przeprowadziła kwerendy w:
  - The Lisa Sainsbury Library (Sainsbury Institute, Norwich, UK),
  - Designmuseum Danmark i Det Kgl. Bibliotek (Kopenhaga, Dania).
- mgr Agnieszka Kołodziejczak uczestniczyła w *12th Congress of Societas Humboldtiana Polonorum* (30.06–2.07.2023), gdzie w sesji dla młodych badaczy zaprezentowała projekt *Good practice of making art and culture accessible to the deaf and hard of hearing...* w Polskim Języku Migowym z tłumaczeniem na język angielski.

Rok 2025:

- mgr Wanda Janakiewicz zrealizowała mobilność badawczą w ramach programu IDUB (marzec–kwiecień 2025) do Instytutu Historii Sztuki Akademii Nauk Republiki Czeskiej w Pradze. Przeprowadziła kwerendę biblioteczną do rozprawy doktorskiej pt. *Czeskie, polskie i słowackie fotografie w latach 1945–1989...*, koncentrując się na źródłach niedostępnych w Polsce (katalogi wystaw, czasopisma, materiały archiwalne).

7.8. Organizacja i udział kadry Instytutu Historii Sztuki UŁ w międzynarodowych konferencjach, projektach

W latach 2019–2025 pracownicy Instytutu wzięli udział w ponad 130 międzynarodowych konferencjach, warsztatach i seminariach, zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Konferencje międzynarodowe organizowane w Instytucie Historii Sztuki UŁ:

- *The Aesthetic Energy of the City*
  - *Zachodni kolonializm i jego współczesne konsekwencje, w kontekście dokonań Stefana Szolc-Rogozińskiego (1861–1896)* – międzynarodowa konferencja online z udziałem prelegentów z Kenii, 24.10.2023 Kierownik naukowy: prof. Aneta Pawłowska, sekretarz: doktorant D. Skonieczko
  - *Między rzeczywistością wojny a retoryką pokoju / Between the reality of war and the rhetoric of peace* – konferencja hybrydowa z udziałem prelegentów z Kijowa, Francji, Chorwacji i Połtawy, 2–3.03.2023 Kierownik naukowy: prof. Aneta Pawłowska Sekretarze naukowci: dr Andrzej Drozdowski oraz doktorantka M. Milerowska

-Projekty wystawiennicze z udziałem Instytutu:

- Wystawa fotograficzna „*A to světlo svítí ve tmě a tma je nepohltila*” (Jan 1,5) autorstwa Sergija Belińskiego. Prezentowana w GALERIE NA PŮDĚ, Slezská Univerzita w Opawie oraz na Uniwersytecie Ostrawskim. Dodatkowa prezentacja multimedialna w Santiago de Compostela.

8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Wsparcie o charakterze administracyjnym (opiekunowie roku dziekanat/ Centrum Wsparcia i Dostępności UŁ)

Podstawową opiekę nad studentami sprawują opiekunowie roku, których funkcja trwa przez wszystkie semestry prowadzenia kształcenia danego rocznika. Studenci historii sztuki mogą liczyć także na wsparcie Kierownika i zastępcy Kierownika Instytutu.

Wsparcie studentów w uczeniu się realizowane jest na płaszczyźnie dydaktycznej i administracyjnej. Obsługa administracyjna studentów historii sztuki na Uniwersytecie Łódzkim realizowana jest w sposób kompleksowy i stale ulepszany. Sprawy dotyczące toku studiów, w tym wyjazdów zagranicznych, studenci załatwiają w wydziałowym dziekanacie. Pracownicy dziekanatu są przypisani do konkretnych lat i kierunków, a kontakt z nimi możliwy jest zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie. Do prowadzenia obsługi administracyjnej wykorzystywane są nowoczesne technologie, które odpowiadają na potrzeby wynikające z realizacji programu studiów i zakładanych efektów uczenia się. Studenci korzystają z aplikacji mobilnej MyUniLodz, która umożliwia szybki dostęp do systemu obsługi studiów, bazy wiedzy o uczelni oraz bieżących komunikatów, w tym informacji o dniach rektorskich i dziekańskich. W zakładce „Baza wiedzy” znajdują się szczegółowe informacje o strukturze uczelni, dostępnych formach wsparcia, domach studenckich, stypendiach, wyjazdach zagranicznych oraz aktywnościach artystycznych, sportowych i społecznych. Wszelkie informacje zawarte są na stronie Instytutu umieszczonej w ogólnoakademickim multiportalu. Udogodnieniem jest tu możliwość wyboru zakładki „Strefa studencka” przy przeglądaniu Multiportalu, co pozwala na dostosowanie wyświetlanych treści do zapotrzebowania korzystającego z portalu. Strona internetowa UŁ posiada kontrast kolorów na poziomie AA (wyznaczanym przez WCAG 2.1.) oraz mechanizm reflow. Ponadto, kombinacja wciśnięcia klawiszy „ctrl” łącznie z „+”, pozwala dowolnie powiększać tekst. Rozwiązania te sprzyjają komfortowemu poruszaniu się po stronie oraz umożliwiają korzystanie z niej osobom z problemami wzrokowymi. Dziekanat jest też zaopatrzony w pętlę indukcyjną ułatwiającą słyszenie osobom z aparatami słuchowymi. Informacje o wydarzeniach i mniej formalne komentarze pojawiają się na koncie Instytutu Historii Sztuki na Facebooku.

Opiekę nad sprawami dotyczącymi wifi, kont mailowych i wszelkich spraw związanych z siecią informatyczno-komputerową sprawuje zatrudniony przez Wydział Filozoficzno-Historyczny UŁ administrator. Wsparcie informatyczne zapewnia także zespół Helpdesk działający w ramach Centrum Informatyki UŁ. Jednostka ta zajmuje się wsparciem użytkowników (także studentów) w takich

kwestiach jak: poczta elektroniczna, USOS, Moodle czy APD. Jednocześnie na Wydziale pracuje koordynator USOS, m.in. rozwiązujący problemy studentów z przypisaniem do poszczególnych zajęć. W sprawach szczególnie dla siebie istotnych studenci mogą zwracać się do dziekana Wydziału, a także prodziekana ds. studenckich oraz prodziekana ds. jakości kształcenia a w związku z programami mobilnościowymi do Prodziekana ds. współpracy z zagranicą. Wnioski i skargi rozpatruje Prodziekan ds. studenckich, a uczelnia zapewnia możliwość odwoływania się od decyzji w sprawach organizacyjnych i materialnych. Na każdym etapie możliwe jest składanie dokumentów zarówno elektronicznie, jak i tradycyjnie a wzory dokumentów są dostępne na stronie Wydziału. Pomocy studentom - zarówno w sprawach indywidualnych, jak i grupowych – udziela też Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego.

Reprezentacja studencka bierze udział w komisjach i gremiach uczelnianych oraz uczestniczy w spotkaniach z osobami pierwszoricznymi. Władze informują studentów o planowanych zmianach i proszą o ich opiniowanie. W ramach semestralnej ewaluacji zajęć studenci mogą wyrażać swoje opinie w formie anonimowych ankiet, które są następnie analizowane przez Prodziekana ds. jakości kształcenia i raportowane rokrocznie na Radzie Wydziału. Wybierany na kolejną kadencję dziekan przedstawia samorządowi studenckiemu kandydata na prodziekana ds. spraw studenckich, który musi uzyskać aprobatę studentów.

Studenci ze specjalnymi potrzebami mogą zwracać się także do wydziałowej Pełnomocnik ds. Dostępności oraz ogólnouniwersyteckiego Centrum Wsparcia i Dostępności (Dawne Akademickie Centrum Wsparcia). Osoby studiujące mogą wnioskować o wyznaczenie asystenta dydaktycznego, rekomendacje dostosowania metod dydaktycznych do efektów uczenia się, dostosowanie zajęć sportowych, transport czy wypożyczenie specjalistycznego sprzętu. W Centrum zatrudniony jest tłumacz polskiego języka migowego. Dla wszystkich studentów dostępne są bezpłatne konsultacje edukacyjne, neurologopedyczne i psychologiczne. Sytuacje konfliktowe studenci, podobnie jak pracownicy, zgłaszać mogą także do Rzecznika Praw Akademickich UŁ.

W ostatnich latach wprowadzono szereg zmian, które pozytywnie wpłynęły na kontakt z nowo przyjętymi studentami. Spotkania zapoznawcze zyskały od 2024 roku bardziej zorganizowaną formę w postaci Welcome Days, podczas których studenci mają okazję poznać władze Wydziału, Instytutu Historii Sztuki oraz jednostki wspierające, takie jak Centrum Wsparcia i Dostępności. W trakcie tych wydarzeń przekazywane są informacje o prawach i obowiązkach studentów, możliwościach wyjazdów zagranicznych, stypendiach oraz innych formach rozwoju. W spotkaniach uczestniczą również opiekunowie kierunku.

8.2. Studenckie granty badawcze, programy stypendialne i udział studentów w zespołach projektowych

W 2017 r. uruchomiono na UŁ program Studenckich Grantów Badawczych. Jego celem jest umożliwienie studentom I i II stopnia uzyskanie środków finansowych na prowadzenie lub prezentację swoich badań naukowych. Projekt Studenckie Granty Badawcze to także okazja do zapoznania się ze specyfiką składania i rozliczania wniosków o finansowanie badań naukowych. Obejmuje on szkolenie studentów w zakresie wniosków i rozliczania grantów, a następnie konkurs grantowy. W ramach tego typu grantów możliwe jest pozyskanie funduszy na realizację badań, udział w konferencjach naukowych oraz publikację artykułu lub książki. Pracownicy naukowo-dydaktyczni na naszym kierunku zachęcają studentów do składania wniosków i obejmują je opieką naukową. Osoby studiujące na obu stopniach historii sztuki regularnie aplikują o te granty (załącznik dostępny do wglądu w sekretariacie).

Studiujący mogą ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora, stypendium MNiSW za znaczące osiągnięcia, zapomogę oraz stypendium dla studentów międzynarodowych. Ponadto dla studentów dostępne są również takie programy jak Program Santander Universidades, Fulbright Graduate Student Award, Stypendium Miasta Łodzi, Stypendium Marszałka Województwa Łódzkiego, program wymiany studentów NAWA, program wymiany CEEPUS, chińskie stypendia rządowe dla wykładowców i studentów, stypendia DAAD w Niemczech oraz stypendia we Francji. Szczegółowy wykaz programów stypendialnych oraz informacje dotyczące sposobów ubiegania się one dostępne pod: <https://www.uni.lodz.pl/stypendia>. Także doktorantki i doktoranci, którzy realizowali studia w Instytucie Historii Sztuki przed powołaniem Szkoły Doktorskiej, otrzymywali granty badawcze (załącznik dostępny do wglądu w sekretariacie).

Pracownicy naukowo-dydaktyczni niejednokrotnie włączają studentów i doktorantów w własne projekty badawcze. Studenci i doktoranci zaangażowani byli w wielu zadaniach w ramach dwóch wieloletnich grantów kierowanych przez prof. Anetę Pawłowską, w mini-granty lokalne ze współudziałem Fundacji Urban Forms (odp. dr Świętosławska i dr hab. A. Galińska-Toborek); (załącznik dostępny do wglądu w sekretariacie).

Nowe możliwości rozwoju otwierają się przed studentami dzięki wejściu Uniwersytetu do międzynarodowego, europejskiego konsorcjum UNIC. Powstają nowe ścieżki edukacyjne nastawione na współpracę i mobilność studentów. Osoby studiujące na historii sztuki wzięły udział w pierwszych tego typu inicjatywach:

- - realizacji międzynarodowego projektu wystawy „**UNICALNOŚĆ**”, finansowanego przez NAWA w programie „Welcome to Poland 2024” (umowa nr BPI/WUE/2024/1/00028/U/00001). Wzięło w nim udział sześcioro studentek i studentów UŁ, którzy wyjechali do uczelni partnerskich UNIC, by w dwuosobowych zespołach przygotować wspólne projekty

artystyczno-badawcze. Ich efekty zaprezentowane zostaną na wystawie w **Galerii Pałacu Biedermanna** (3 listopada – 3 grudnia 2025);

- - przygotowaniu programu **BIP Cork 2025** – letniej szkoły artystycznej w Irlandii (1–5 grudnia 2025), realizowanej z partnerami UNIC i instytucjami zewnętrznymi (m.in. Bauhaus-Universität Weimar i Universitat de Barcelona).

Wsparcie w rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym studenci otrzymują nie tylko w trakcie zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych, ale także dzięki innym aktywnościom na uczelni. Specjalną misję pełni tu koło naukowe.

8.3. Wsparcie studentów w wejściu na rynek pracy

Specjalnie powołaną jednostką wspierającą studentów w wejściu na rynek pracy jest na Uniwersytecie Łódzkim Biuro Karier. Oferta biura obejmuje doradztwo (w tym: doradztwo zawodowe, coaching kariery, wsparcie przedsiębiorczości), szkolenia rozwijające kluczowe kompetencje oraz współpracę z pracodawcami (m.in. Targi Pracy, spotkania z przedstawicielami biznesu oraz publikację ofert przeznaczonych dla studentów). 26 listopada 2024 roku Biuro Karier na Wydziale Filozoficzno-Historycznym zorganizowało akcję „*PROjekt Kariera*”, gdzie studenci mogli uzyskać porady, napisać CV i wykonać profesjonalną fotografię do portfolio. Szczególnie istotny w działalności Biura Karier i Aktywności Studenckiej w Centrum Kształcenia i Spraw Osób Studiujących UŁ jest projekt Monitorowanie Karier Absolwentów - przystępna jest sama forma wyrażenia zgody na udział w tym badaniu - na elektronicznej karcie obiegujowej (e-obiegówce w portalu USOS). Realizowane są corocznie trzy tury sondażowego badania panelowego: I (1 rok po zakończeniu studiów), II (3 lata po zakończeniu), III (odpowiednio 5 lat). Organizuje ono szkolenia i spotkania, również w formie online, a we współpracy z Centrum Kształcenia i Spraw Osób Studiujących – Targi Pracy z udziałem przedstawicieli różnych branż.

Wejście na rynek pracy jest także ważnym elementem, jaki bierze się pod uwagę na każdym etapie edukacji akademickiej. Zajęcia specjalizacyjne poświęcone są szczególnie informowaniu o możliwościach zawodowych oraz o kształtowaniu potrzebnych do podjęcia pracy umiejętności i kompetencji. Także praktyki zawodowe odbywane w wielu placówkach partnerskich temu służą. Wiele zajęć na obu stopniach historii sztuki jest prowadzonych przez pracowników różnych instytucji kultury zatrudnionych na umowy zlecenie. Niejednokrotnie są to absolwenci naszego kierunku. To daje studentom możliwość kontaktu z osobami pracującymi w zawodzie poza Uniwersytetem. Kompetencje zawodowe i ważne kontakty zdobywają studenci dzięki zaangażowaniu w instytutowe wydarzenia: konferencje naukowe oraz wystawy. Skromna galeria zorganizowana na klatce schodowej Instytutu

daje jedną z takich możliwości. Bardziej profesjonalne galerie – „Wozownia” przy Uniwersytecie Łódzkim oraz galeria przy Łódzkim Towarzystwie Naukowym organizują wystawy pod kuratelą naszych pracowników, którzy każdorazowo do spraw organizacyjnych, ale i merytorycznych angażują osoby studiujące. Swoje umiejętności organizacyjne i kuratorskie studenci szlifują także dzięki stałej współpracy z Akademickim Centrum Designu.

9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągalnych rezultatach.

Wydział Filozoficzno-Historyczny i Instytut Historii Sztuki oferują szeroki, publiczny dostęp do informacji. Adresowany jest on zarówno do osób już związanych z Uniwersytetem Łódzkim (władze, pracownicy, studenci, absolwenci), planujących nawiązanie relacji z Uczelnią (kandydaci na studia), jak też podmiotów zewnętrznych i osób ogólnie zainteresowanych historią sztuki.

Na **stronie internetowej Instytutu Historii Sztuki** (<http://historiasztuki.uni.lodz.pl/>) systematycznie zamieszczane i aktualizowane są najważniejsze informacje o kierunku. Strona główna zawiera podstawowe informacje o Instytucie, podziale na Katedry i dane kontaktowe (adres, numer telefonu, adres mailowy oraz imię i nazwisko sekretarki i godziny jej pracy). W zakładce **aktualności** (<https://www.historiasztuki.uni.lodz.pl/aktualnosci>) publikowane są komunikaty dla studentów, a także informacje o życiu naukowym Instytutu (np. zaproszenia na konferencje) i najważniejszych osiągnięciach zespołu. Dział **struktura** (<https://www.historiasztuki.uni.lodz.pl/struktura-instytutu-historii-sztuki/wladze-instytutu>) zawiera informacje o historii Instytutu. Wyszczególnione są tam również Katedry wraz z wykazem pracowników oraz najważniejsze informacje, które ich dotyczą (adres mailowy, biogramy, zainteresowania, wybrane publikacje, godziny dyżurów). W zakładce tej znajdują się również linki do indywidualnych stron wszystkich wykładowców, w ramach platform takich jak: **Uczelniany System Informacji o Osiągnięciach** (<https://son.uni.lodz.pl/index.seam>), Web of Science, ORCID, itp. Znajdują się tam informacje o prowadzonych przez nich badaniach i osiągnięciach naukowo-badawczych. Wiadomości te są niezwykle cenne dla studentów oraz osób chcących nawiązać współpracę naukową, gdyż na ich podstawie można zapoznać się szczegółowo z zainteresowaniami i badaniami prowadzonymi przez każdego z pracowników. Zakładka **studia** (<https://www.historiasztuki.uni.lodz.pl/studia>) stworzona została z myślą o obecnych i przyszłych studentach. Obejmuje ona: programy zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia, profil absolwenta, plany zajęć dla aktualnie trwającego semestru, macierze z efektami kształcenia, procedury kształcenia oraz regulamin objazdów. W dziale **czasopisma** (<https://www.historiasztuki.uni.lodz.pl/wydawnictwa-ihs/czasopisma>) i **publikacje**

(<https://www.historiasztuki.uni.lodz.pl/wydawnictwa-ih/publikacje>) znajdują się informacje o artykułach i książkach napisanych, bądź zredagowanych przez pracowników Instytutu. Ostatnia podstrona dotyczy działalności Koła Naukowego działającego przy Instytucie Historii Sztuki (<https://www.historiasztuki.uni.lodz.pl/kolo-naukowe>).

Wiele istotnych informacji dla kandydatów na studia i studentów kierunku historia sztuki zawiera również **strona internetowa Wydziału Filozoficzno-Historycznego** (<http://wydzfilhist.uni.lodz.pl/>). Poza informacjami ogólnymi dla studentów wszystkich kierunków, takimi jak władze Wydziału, godziny prac dziekanatu, aktualne wydarzenia, itp. wyszczególnione zostały **strefy – Kandydata, Studenta, Absolwenta, Doktoranta i Pracownika** adresowane do konkretnych grup odbiorców. Znajdują się tam zarówno treści ogólnouczelniane (np. różnego rodzaju regulaminy, informacje o konkursach, kalendarz akademicki, itp.) jak również informacje dotyczące poszczególnych kierunków, przygotowywane przez pracowników konkretnych Instytutów.

Dla osób planujących studia lub chcących poszerzyć wiedzę o studiach z zakresu historii sztuki w UŁ, przygotowana została **Strefa Kandydata** (<https://www.wydzfilhist.uni.lodz.pl/strefa-kandydata/kierunki-studiow/historia-sztuki>). Zawiera ona opis kierunku i informacje, czym zajmują się historycy sztuki oraz gdzie mogą pracować po ukończeniu studiów. Na stronie tej zamieszczone zostały również wypowiedzi studentów i absolwentów historii sztuki (dostępne także na kanale YouTube - <https://www.youtube.com/@filhist/search?query=historia%20sztuki>), którzy opowiadają o swoich doświadczeniach związanych ze studiami w Instytucie Historii Sztuki UŁ. Całość uzupełniają nagrania wypowiedzi pracowników na tematy związane ze sztuką, architekturą i rolą praktycznego zaangażowania studentów w działania muzealno-wystawiennicze. Informacje dopełniają zdjęcia z wernisaży wystaw organizowanych przez studentów łódzkiej historii sztuki.

Osoby poszukujące szczegółowych **informacji dotyczących rekrutacji** na kierunek historia sztuki znajdą je na centralnych stronach Uniwersytetu Łódzkiego pod adresem:

https://rekrutacja.uni.lodz.pl/pl/offer/WYZSZE2025/programme/DLHS_02/?from=field:HS

Dla osób już studiujących przewidziana jest **Strefa Studenta** (<https://www.wydzfilhist.uni.lodz.pl/strefa-studenta>). Zamieszczone są na niej najważniejsze informacje dla osób, które pozytywnie przeszły proces rekrutacji, takie jak: godziny pracy dziekanatu, regulamin studiów, informacje dotyczące praktyk studenckich, wzory podań, możliwości wyjazdów w ramach programów wymiany studentów, itp.

Sylabusy poszczególnych zajęć, zawierające dane o wymaganiach wstępnych, efektach kształcenia przypisanych do przedmiotów oraz metodach ich weryfikacji, udostępniane są studentom poprzez system **USOSweb** (www.usosweb.uni.lodz.pl).

Informacje o tematach prac licencjackich, magisterskich i doktorskich napisanych w Instytucie Historii Sztuki UŁ można znaleźć na stronie **Archiwum Prac Dyplomowych** (<https://apd.uni.lodz.pl/documents/welcome/>). Ogólnie dostępne (bez potrzeby logowania) są tytuły, streszczenia i słowa kluczowe w języku polskim i angielskim, każdej z prac, imiona i nazwiska promotora i recenzentów, terminy zatwierdzenia pracy przez Radę Wydziału, złożenia pracy oraz egzaminu dyplomowego. Umożliwia to, każdemu użytkownikowi Internetu, zapoznanie się z tematyką prac realizowanych w Instytucie, co może być przydatne w jego działalności naukowo-dydaktycznej lub nawiązaniu współpracy z konkretnymi osobami, które badają określone obszary sztuki.

Dzięki konsultacjom ze studentami udało się ustalić, że najchętniej wybieraną przez nich formą komunikacji oraz pozyskiwania informacji bieżących są **media społecznościowe**. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, Instytut Historii Sztuki posiada konto na Facebooku (<https://www.facebook.com/KatedraHistoriiSztukiUL>), które służy do zamieszczania pilnych komunikatów (dotyczących na przykład kwestii organizacyjnych związanych z wyjazdami, spotkaniami, informacje o zajęciach odbywających się poza budynkiem uczelni). Jednocześnie są tam publikowane i udostępniane informacje niezwiązane bezpośrednio ze studiami, lecz dotyczące życia artystycznego Łodzi (zaproszenia na wystawy, prelekcje, itp.), relacje z wydarzeń towarzyskich (np. „fuksówki”), ciekawostki dotyczące sztuki i artystów czy oferty pracy dla absolwentów. Pracownicy prowadzący stronę Instytutu na Facebooku dążą nie tylko do podniesienia poziomu publicznego dostępu do informacji dla zróżnicowanego grona odbiorców, lecz również traktują ją jako narzędzie do budowania poczucia wspólnoty akademickiej. Podobne zadanie pełni także strona na Instagramie: <https://www.instagram.com/historiasztuki.ul/?hl=pl>, a także profil Wydziału na portalu Facebook (<https://www.facebook.com/Wydz.Fil.Hist/>).

Istotną formą przekazu informacji jest regularna obecność przedstawicieli kierunku historia sztuki na targach edukacyjnych. Kandydatom na studentów dedykowane są materiały promocyjno-informacyjne, w tym ulotki i foldery zawierające syntetyczne dane dotyczące wymienionych wyżej zagadnień.

Dbłość o poszerzanie zakresu oraz dostępności informacji należy do obowiązków Zespołu do Spraw Promocji Wydziału Filozoficzno-Historycznego, a w szczególności Pełnomocnika Dziekana ds. Promocji. Do ich zadań należy analiza dotychczasowych form aktywności, a także tworzenie strategii dalszych działań mających na celu zwiększenie ich skuteczności.

10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

W strukturze Uniwersytetu Łódzkiego o zachowanie wysokich standardów kształcenia dba się poprzez odpowiednio opracowany system jakości kształcenia, który ze względu na strukturę i tradycje Uczelni jest wielopoziomowy. Pozwala to na analizę i dopasowanie się do specyfiki potrzeb zarówno poszczególnych dyscyplin i kierunków jak również pozwala na podejmowanie strukturalnych działań w zarządzaniu dydaktyką oraz wyznaczanie spójnych dla całego Uniwersytetu kierunków rozwoju.

Nadrzędnym aktem Uczelni, zawierającym regulacje związane z jej funkcjonowaniem, w tym również w aspekcie kształcenia, jest *Statut UŁ przyjęty uchwałą nr 440 Senatu UŁ z dnia 27 maja 2019 r.* (ze zm.). Określono w nim nadrzędną rolę Rektora UŁ (§ 24.1, § 25.2), wskazuje się m.in.: na sprawowanie nadzoru nad wdrożeniem i doskonaleniem uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Rektor UŁ wykonuje swoje zadania przy pomocy prorektorów (§ 27.1). Do zakresu działań prorektorów, szczególnie uwzględniając rolę Prorektora ds. Kształcenia: w kadencjach 2020–2024, 2024–2028 przyporządkowując mu m.in. odpowiedzialność za zapewnienie wysokiej jakości kształcenia przez nadzór nad programami studiów, wspieranie rozwoju oraz wdrażanie innowacyjnych metod nauczania; dbanie o jakość kształcenia na wszystkich poziomach – od studiów licencjackich po doktoranckie i podyplomowe; współpracę z otoczeniem zewnętrznym, koordynację działań związanych z cyfryzacją edukacji, mikropoświadczeniami i sztuczną inteligencją, a także realizację strategii Uczelni w obszarze kształcenia, wspieranie innych prorektorów i rektora w sprawach studenckich.

Senat Uniwersytetu Łódzkiego zgodnie z § 22.1 Statutu UŁ dysponuje również kompetencjami związanymi z obszarem jakości kształcenia m.in. uchwała regulaminy studiów i szkół doktorskich, zatwierdza programy nauczania oraz określa zasady rekrutacji, dba o zgodność efektów uczenia się z założeniami Polskiej Ramy Kwalifikacji i wspiera rozwój oferty edukacyjnej; określa zasady działania uczelni w zakresie dydaktyki.

Głównym aktem prawnym UŁ regulującym w szczegółach funkcjonowanie systemu jakości kształcenia jest *Uchwała nr 28 Senatu UŁ z dnia 28 września 2020 r. w sprawie funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w UŁ.* (https://www.wz.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzia%C5%82_Zarz%C4%85dzania/Strefa_strona_g%C5%82%C3%B3wna/Jako%C5%9B%C4%87_kszta%C5%82cenia/Uchwa%C5%82a_Senatu_U%C5%81_nr_28_z_dnia_28_wrze%C5%9Bnia_2020_r._w_sprawie_funkcjonowania_Systemu_Jako%C5%9Bci_Kszta%C5%82cenia_w_U%C5%81.pdf) Określa ona cele systemu (§ 3) oraz środki do ich osiągnięcia (§ 4). Reguluje również funkcjonowanie głównego organu opiniodawczo-doradczego Rektora UŁ w zakresie dydaktyki i kształcenia – Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia. Głównym celem URJK jest

wspieranie wysokiego poziomu edukacji akademickiej i zawodowej poprzez tworzenie, wdrażanie i doskonalenie procedur oceny jakości kształcenia. Rada opracowuje jednolite zasady dla całej uczelni, uwzględniając specyfikę różnych dziedzin nauki oraz dotychczasowe doświadczenia. Odpowiada za tworzenie i doskonalenie procedur służących podnoszeniu jakości kształcenia na Uniwersytecie Łódzkim. Jej zadania obejmują opracowywanie jednolitych zasad dla całej uczelni, uwzględniających specyfikę różnych dziedzin nauki oraz dotychczasowe doświadczenia w zakresie zarządzania jakością. Rada ustala harmonogramy prac na okres kilkuletni i na każdy rok akademicki, ocenia działania podejmowane w celu poprawy jakości kształcenia oraz sporządza okresowe raporty z ogólnouczelnianej działalności w tym zakresie. Przygotowuje również roczne raporty dotyczące efektów funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia i przedstawia je Senatowi UŁ. Dodatkowo wspiera jednostki uczelni w przygotowywaniu raportów dla Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz opiniuje programy studiów przed ich zatwierdzeniem przez Senat.

Na poziomie Uczelni jako całości funkcjonują dalsze organy mające wpływ na system jakości kształcenia, w tym pełnomocnicy rektora (m.in. ds. ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, ds. mobilności naukowej, akredytacji międzynarodowych i kierunków w języku angielskim, ds. studenckich praktyk zawodowych, ds. studenckich). W strukturach UŁ funkcjonuje również Centrum Kształcenia i Spraw Osób Studiujących. Centrum koordynuje proces kształcenia – od organizacji toku studiów, aż po wsparcie rozwoju kompetencji osób studiujących. Kluczowym obszarem jego działalności jest doskonalenie jakości kształcenia, zarówno na studiach wyższych, podyplomowych, jak i w formach zdalnych. Centrum wspiera kadre akademicką w rozwijaniu kompetencji dydaktycznych, prowadzi działania projakościowe oraz organizuje szkolenia. Dodatkowo opiniuje programy studiów i wspiera ich rozwój zgodnie z wymaganiami rynku pracy i standardami akademickimi. Za pośrednictwem Biura Karier i Aktywności Studenckiej wspiera studentów w planowaniu ścieżki zawodowej, organizuje praktyki, staże oraz wydarzenia promujące ofertę uczelni. Samorząd Studencki posiada przedstawicieli w wydziałowych i uczelnianych komisjach, ma możliwość inicjowania i opiniowania decyzji organów Uczelni w sprawach związanych z realizacją procesu kształcenia, wychowania bądź spraw socjalno-bytowych studentów.

Zgodnie ze *Statutem Uniwersytetu Łódzkiego* nadzór nad kierunkiem studiów sprawuje dziekan Wydziału przy pomocy swoich prodziekanów w szczególności na Wydziale Filozoficzno-Historycznym prodziekana ds. jakości kształcenia (<https://www.wydzfilhist.uni.lodz.pl/wladze-wydzialu>). Dokumentem spajającym i regulującym zasady prowadzenia kształcenia na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UŁ jest *Zarządzenie nr 1/2018/2019 dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ* w sprawie szczegółowych procedur kształcenia oraz polityki dydaktycznej Wydziału. *Uchwałę Rady Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ nr 1/2020-2021 z dnia 15 kwietnia 2021 roku,*

wraz z dokumentem Wydziału Filozoficzno-Historycznego stanowiącym załącznik nr 5 do Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkiego przyjęto uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. ze zm. Na poziomie Wydziału działa również Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która w swoim gremium wybieranym na czteroletnie kadencje posiada przedstawicieli wszystkich kierunków. Jej działanie i kompetencje reguluje *Zarządzenie nr 2/2025 Dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ z dnia 10 marca 2025 r.* w sprawie określenia zadań i kompetencji wydziałowej Komisji ds. jakości Kształcenia, w tym trybu systematycznej oceny programów studiów i sylabusów. Dyrekcja Instytutu sprawuje nadzór organizacyjny i administracyjny w tym koordynuje dydaktykę na kierunku.

Warto również zaznaczyć rolę Rady Partnerów WFH UŁ w procesie kształcenia §2 pkt 1, 8, §3 pkt 2, 3, §4 pkt 9. (Zarządzenie nr 2/2023 Dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie powołania Rady Partnerów Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ – dokumentacja do wglądu w Dziekanacie Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ), Pełnomocnika dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ ds. promocji - zarządzenie dostępne na stronie: https://www.wydzfilhist.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Filozoficzno-Historyczny/Zarz%C4%85dzenie_Dziekana_nr_2_Final.pdf).

Ogólne zasady modyfikacji programów studiów na Uniwersytecie Łódzkim zawarte są w *Zarządzeniu nr 31 Rektora UŁ z dnia 17.01.2019 w sprawie określenia procedury tworzenia i modyfikowania programu studiów*. Na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UŁ konsultacje nad zmianą programu studiów, w tym punktacją ECTS omawiane, konsultowane są z Wydziałową Radą ds. Jakości Kształcenia (zgodnie z § 3 Zarządzenia nr 2/2025 Dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ z dnia 10 marca 2025 r. w sprawie: określenia zadań i kompetencji Wydziałowej Komisji ds. Jakości kształcenia, w tym trybu systematycznej oceny programu studiów i sylabusów). Rada przygotowuje propozycje i opiniuje zmiany w programach, które następnie omawiane są i zatwierdzane przez Radę Wydziału. Projekty, które zostały pozytywnie zatwierdzone są dalej procedowane na kolejnych szczeblach centralnych Uniwersytetu. Wydział Filozoficzno-Historyczny dysponuje wsparciem Rady Partnerów WFH UŁ, która w §4, pkt. 9. pozwala partnerom opiniować zmiany w programie nauczania danego kierunku studiów prowadzonych przez Wydział Filozoficzno-Historyczny.

Obecnie Rada Instytutu Historii Sztuki opracowała Szczegółowe Zasady Dyplomowania w Instytucie Historii Sztuki UŁ zatwierdzone na posiedzeniu Rady Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ w dniu 25 września 2025 r. (dokument dostępny w sekretariacie Instytutu Historii Sztuki i na stronie internetowej Instytutu) i obowiązujące od roku akademickiego 2025/2026. Ponadto Instytut Historii Sztuki UŁ pracuje obecnie nad zmianami w programie studiów na kierunku historia sztuki, które uwzględnią zarówno potrzeby zmieniającego się rynku pracy, są odpowiedzią na potrzeby

pracodawców jak i wewnętrznych interesariuszy. Prowadzone są konsultacje z podmiotami zewnętrznymi i partnerami, z którymi Instytut Historii Sztuki ma podpisane porozumienia o współpracy. Wprowadzane modyfikacje są odpowiedzią na potrzeby potencjalnych przyszłych pracodawców naszych absolwentów. Wynikają one również z potrzeb samych studentów. W ostatnich latach Instytut prowadząc współpracę z podmiotami (m.in. Muzeum Sztuki, Fundacja Urban Forms, NID Oddział Terenowy w Łodzi) gromadził informację o ich potrzebach, które mogą być uwzględnione w procesie dydaktycznym. Na etapie kształtowania nowego programu opinie gromadzone są w postaci ankiet. Równocześnie zbiera się ankiety studentów kierunku dotyczące zmian w programie. Dodatkowo ankiety z prowadzonych zajęć dydaktycznych widoczne w systemie USOS poddawane są bieżącej analizie przez Radę Instytutu Historii Sztuki w celu monitorowania potrzeb studentów (informacje dostępne w dziekanacie Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ). Obecnie program jest przed konsultacjami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad prawidłową realizacją programu studiów i przebiegiem procesu kształcenia na kierunku historia sztuki sprawuje Dyrektor Instytutu Historii Sztuki. Prowadzone są systematyczne analizy sylabusów, które omawiane są na forum Rady Instytutu Historii Sztuki. Prowadzona jest również dokumentacja sylabusów (dostępne w sekretariacie Instytutu Historii Sztuki). Kierownicy katedr prowadzą corocznie hospitacje pracowników podczas zajęć dydaktycznych. Sporządzane protokoły z wizytacji omawiane są z pracownikami w celu doskonalenia ich cyklu dydaktycznego (protokoły dostępne do wglądu w sekretariacie Instytutu Historii Sztuki). Wsparciem dla Instytutu Historii Sztuki w bieżącym monitorowaniu programu studiów i kontroli jakości kształcenia jest Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która zgodnie z Zarządzeniem nr 2/2025 Dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ z dnia 10 marca 2025 r. § 1 pkt 1, 2, 3, 4, § 2 pkt 1, 2 przeprowadziła kontrolę w roku akademickim 2024/2025 nad sylabusami (Informacje dostępne w dziekanacie Wydziału Filozoficzno-Historycznym). Wynikające z kontroli wnioski i rekomendacje zostały wprowadzone.

W ramach współpracy z podmiotami zewnętrznymi, które przekładają się na doskonalenie i realizację programu studiów warto wskazać te działania, które realizowane są przez naukowych pracowników. Na poziomie dydaktycznym należy wskazać współpracę z podmiotami zewnętrznymi np. Fundacją Urban Forms, Stowarzyszeniem Historyków Sztuki Oddział w Łodzi, Muzeum Sztuki Pałac Herbsta, NID Oddział Terenowy w Łodzi czy Politechniką Łódzką w ramach realizowanego programu studiów np. praktyk studenckich, zajęć projektowych, ćwiczeń inwentaryzacyjnych, objazdów naukowych – szczególnie w kontekście wzmacniania świadomości studentów o współczesnym rynku np. muzealnym czy kuratorskim (szersze informacje w kryterium: 1,2). W ramach realizowanych badań naukowych w Instytucie Historii Sztuki studenci angażują się w ich realizację np. Przyjazne miasto.

Dyrekcja Instytutu Historii Sztuki dba również o różnorodność oferty edukacyjnej. Zajęcia specjalistyczne prowadzone są przez ekspertów w swoich dziedzinach np. zajmujących się konserwacją. Instytut Historii Sztuki bada zapotrzebowania rynku pracy m.in. przez kontakt z ośrodkami zatrudniającymi historyków sztuki, monitorowane są również losy absolwentów, (badania panelowe Biura Karier UŁ, badania własne Instytutu Historii Sztuki, Ogólnopolski system monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych ELA).

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu kształcenia na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Zróżnicowane specjalności kadry naukowej (badania nad sztuką pozaeuropejską, upowszechnianie sztuki, historia architektury, historia ubioru, scenografii), zapewniające wysoki poziom naukowy i dydaktyczny oraz wielokierunkowość kształcenia w zakresie historii sztuki. 2. Bogata oferta zajęć fakultatywnych zawarta w programie, co umożliwia studentom sprofilowanie kształcenia do ich potrzeb i zainteresowań. 3. Interaktywna i hybrydowa forma zajęć, która pozwala studentom na uzyskanie tzw. „kompetencji miękkich”, koniecznych w społeczeństwie obywatelskim i na współczesnym rynku pracy. 4. Włączenie w proces dydaktyczny coraz większej liczby studentów programu „Erasmus”. 5. Korzystna lokalizacja IHS w sąsiedztwie dworca kolejowego i autobusowego Łódź Fabryczna oraz ścisłego centrum miasta.	Słabe strony 1. Przeciążenie liczbą zajęć pracowników naukowych szczególnie na studiach I stopnia. 2. Brak wystarczającej ilości sal dydaktycznych potrzebnych do przeprowadzenia zajęć dla wielu grup studentów. 3. Niewystarczająca liczba wypełnionych przez studentów ankiet oceniających zajęcia, co utrudnia uzyskanie w pełni kompetentnej informacji na temat procesu kształcenia. 4. Duże obciążenie kadry naukowo-dydaktycznej zadaniami sprawozdawczymi. 5. Niedofinansowanie IHS (powiązane z trudną sytuacją finansową WFH), wynikające z tego faktu braki w zakupach bibliotecznych, podniesieniu standardu bazy dydaktycznej, wyposażeniu gabinetu pracowników oraz warunków socjalnych pracy (brak bufetu). 6. Brak finansowania na realizację celów związanych z samokształceniem kadry.

Czynniki zewnętrzne	Szanse 1. Ścisła współpraca IHS z instytucjami muzealnymi innymi placówkami w regionie. 2. Coraz lepiej rozwijająca się współpraca z uczelniami europejskimi w ramach programów wdrażanych na UŁ, co przyczynia się do umiędzynarodowienia wszelkich prowadzonych badań w IHS. 3. Promowanie zainteresowań badawczych związanych ze specyfiką regionu i współkształtujących jego wizerunek (historia mody, sztuka żydowska i inne). 4. Wdrażanie i popularyzacja programu audiodeskrypcji w muzeach i innych placówkach miejskich. 5. Napływ do Łodzi młodych ludzi z zagranicy, co zmienia demografię miasta i w długofalowej perspektywie przyczyni się zwiększenia liczby studentów obcokrajowców studiujących w UŁ.	Zagrożenia 1. Podejmowanie studiów przez absolwentów szkół średnich posiadających niedostateczne wyjściowe umiejętności, wiedzę i kompetencje społeczne. 2. Spadek zainteresowania młodzieży podejmowaniem studiów, a szczególnie zakresie kierunków humanistycznych oraz wyraźne zmniejszenie się zainteresowania studiami II stopnia. 3. Niedofinansowanie edukacji w zakresie szkolnictwa wyższego na każdym jej poziomie. 4. Niewystarczająca popularyzacja badań prowadzonych w dyscyplinie nauki o sztuce (wywiady, audycje, teksty popularyzatorskie) w popularnych mediach. 5. Stopniowe ograniczanie edukacji w zakresie historii sztuki w szkołach średnich związane z przeciążeniem całego programu.

**UNIwersytet
ŁÓDZKI**